

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Zagreb, rujan 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opći porezni zakon (Narodne novine, broj 115/16; u daljnjem tekstu: OPZ) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. godine, predstavlja zajedničku osnovicu sustava poreznog prava Republike Hrvatske. OPZ je pravni instrument kojim su uređene sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, tj. prava i obveza sudionika u tome odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika) i postupovne odredbe u pogledu njihova provođenja. OPZ na jedinstven način uređuje opća pitanja u području poreza i javnih davanja i čini zajedničku osnovicu za sve posebne zakone toga područja. Ovim izmjenama i dopunama predlažu se izmjene uslijed neminovnih promjena modernih načina poslovanja i komunikacije kao i dorade instituta.

U odnosu na trošarine koje se definiraju kao porezi, prema Direktivi Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ (trošarinsku robu - trošarinska roba može biti predmet oporezivanja i drugim neizravnim porezima, te se u ukupnom izričaju navedene Direktive govori o trošarinama kao porezu). Uzevši u obzir da prema OPZ-u porez definiran kao novčano davanje i prihod proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka, trošarine, kako je propisano Zakonom o trošarinama (Narodne novine, br., 22/13, 32/13, 81/13, 100/15, 120/15 i 115/16) udovoljavaju ovim kriterijima odnosno definira ih se kao javno davanje, te ih je stoga potrebno podvesti pod pojam poreza u OPZ-u.

U članku o poreznoj tajni potrebno je propisati na koji način će se formirati lista dužnika koju Porezna uprava objavljuje temeljem članka 8. OPZ-a. U izuzetak od porezne tajne uključeno je i postupanje u kaznenom postupku.

Brisanjem tema koje su do sada bile određene za obvezujuća mišljenja nastoji se potaknuti češća upotreba ovog instituta. Međutim, i dalje je nužno da za teme obvezujućih mišljenja bude ostvaren preduvjet buduće i namjeravane transakcije, što se poklapa s terminom prethodnih poreznih mišljenja, a koji se izraz najčešće koristi za opis ovog instituta.

U dosadašnjoj praksi uočeni su slučajevi kada je poreznim aktom utvrđena porezna obveza u punom iznosu sukladno posebnom zakonu kojim se određuje pojedina porezna obveza, a u kaznenom postupku, odnosno prekršajnom postupku je pravomoćnom odlukom o kažnjavanju pitanje imovinske koristi određeno u manjem iznosu od utvrđene porezne obveze. Posljedica je poništenje poreznog akta te vraćanje cjelokupnog iznosa pravilno naplaćene porezne obveze koji može biti veći od iznosa utvrđene imovinske koristi, stoga se predlaže da iznos za koji se rješenje poništava bude ograničen stvarno oduzetom imovinskom koristi u prekršajnom odnosno kaznenom postupku.

Prilikom nadzora kod pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost kao opunomoćenik se određuje stručna osoba iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika. Budući da su postupci nadzora kompleksni postupci, sudjelovanje ovog kruga opunomoćenika osigurava kvalitetno vođenje postupka te ujedno smanjuje rizike nepotrebnih i dugotrajnih nadzora te posljedično upravnih i sudskih postupaka. Mogućnost korištenja stručnog pomagača koja ovom odredbom nije dovedena u pitanje osigurava pomoć i u slučajevima kada pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost ne mogu angažirati ove opunomoćenike. Fizičke osobe u slučaju nadzora mogu za opunomoćenika koristiti usluge bilo koje osobe kao opunomoćenika, te se na njih ne odnosi ovo određenje.

Odredba o prebivalištu i uobičajenom boravištu, a koja daje prednost prebivalištu u tuzemstvu u slučaju kada porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu, nije bila potpuno usklađena s međunarodnim poreznim pravom i praksom. Naime, u tom slučaju uzimaju se u obzir osobne i gospodarske veze poreznog obveznika, što je i priznato u dijelu odredbe kod određenja prebivališta unutar države, te je odredba prikladno dorađena. Ujedno je promijenjen i naslov kako bi se naglasilo da se radi o definicijama prebivališta i uobičajenog boravišta za porezne svrhe.

Posljednjih godina uočeno je da poslovni subjekti, a osobito oni registrirani izvan područja Republike Hrvatske pružaju svoje usluge hrvatskim građanima izbjegavajući ispunjavanje uvjeta koji su za obavljanje određene djelatnosti regulirani propisima Republike Hrvatske. Na taj način ostvaruju se nepripadajuće porezne pogodnosti, a poslovanje protivno propisima može u pojedinim slučajevima izazvati i teško nadoknadivu štetu za društvenu zajednicu. Radi sprječavanja ove pojavnosti, odredbama OPZ-a propisuje se mogućnost da nadležno tijelo takvom poslovnom subjektu zabrani rad. Budući da se u navedenim slučajevima usluge najčešće pružaju putem internetskih stranica, odredbama zakona regulirana je provedba zabrane rada blokiranjem pristupa sadržaju internetske adrese. Pravno uporište predstavlja Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji koja propisuje da se isti može blokirati ako je to potrebno i samo onoliko dugo koliko je potrebno radi poštovanja zakonodavnih akata Unije ili nacionalnog zakonodavstva koje je u skladu s pravom Unije, kojima podliježe davatelj usluga pristupa internetu ili poštovanja mjera koje su u skladu s pravom Unije, a kojima se izvršavaju takvi zakonodavni akti Unije ili nacionalno zakonodavstvo, uključujući sudske naloge ili naloge tijela javne vlasti kojima su dodijeljene odgovarajuće ovlasti. Propisane su prekršajne odredbe za pružatelje usluge pristupa internetu ukoliko ne provedu nalog o zabrani rada blokiranjem pristupa sadržaju internetskoj stranici.

U dosadašnju definiciju stalne poslovne jedinice potrebno je uključiti elemente nužne za pravilnu primjenu postojećih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja te ostvarivanju ugovornih prava Republike Hrvatske. Ujedno su u definiciju uključeni elementi novog OECD Modela ugovora o dohotku i kapitalu iz 2017. godine, a izmjene se odnose na ograničavanje opsega izuzeća za određene aktivnosti pripremnog i pomoćnog karaktera, proširenje definicije zavisnog agenta, novog pravila kojim se uređuje pitanje podjele poslovanja radi izbjegavanja nastanka stalne poslovne jedinice. Kod utvrđivanja dobiti stalne poslovne jedinice koristi se nova suvremena definicija.

U krug povezanih osoba nužno je uključiti dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik na način da ostvaruju kontinuitet djelatnosti u jednom prostoru, koristeći istu opremu, prostor i djelatnike. Ujedno se ovaj slučaj uključuje u prioritetne predmete poreznog nadzora.

Radi potrebe osuvremenjivanja izdavanja poreznih akata, u skladu sa Strategijom razvoja informacijskog sustava Porezne uprave, gdje je jedan od ciljeva digitalizacija Porezne uprave u punom smislu, te jačanje digitalnih usluga prema poreznim obveznicima i građanima, nužno je smanjiti opterećenje u smislu nepotrebnih dolazaka u Poreznu upravu, a isto tako smanjiti trošak Porezne uprave kod slanja i pripreme papirnatih izlaznih akata prema poreznim obveznicima i građanima. Na taj bi se način u potpunosti ostvarila dvosmjerna elektronička komunikacija između Porezne uprave i poreznih obveznika.

U odredbu o dostavi nužno je pravilnikom propisati daljnju razradu elektroničke i općenito redovne dostave, radi promjena koje se događaju na razini elektroničke komunikacije.

Knjigovodstvene isprave koje su izrađene na papiru, primjerice računi, moći će se u poreznim stvarima uzeti u obzir i pretvorene u elektronički zapis ukoliko se osigura vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja od trenutka pretvorbe do kraja razdoblja propisanog za čuvanje knjigovodstvene isprave, što olakšava poslovanje i čuvanje dokumentacije koja može biti tražena u nekom kasnijem razdoblju. Radi se o značajnoj uštedi resursa u poslovanju poreznih obveznika te ovom intervencijom porezno tijelo uvažava i uzima u obzir traženja poslovne zajednice za pojednostavljenjem poslovanja, uz očuvanje vjerodostojnosti i cjelovitosti sadržaja računa, odnosno knjigovodstvene isprave.

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje reducirana je sadržajno, budući da je drugim obrascima već propisana istovrsna obveza, stoga se, radi olakšavanja poslovanja poreznim obveznicima smanjuje administrativni teret ukidanjem nepotrebnih podataka u obrascima s kojima porezno tijelo već raspolaže.

Uslijed očekivane povećane elektroničke komunikacije između poreznih obveznika i poreznog tijela nužno je posebnim člankom propisati temelje takve komunikacije, pored već do sada propisanih pravila za podnošenje porezne prijave elektroničkim putem.

Propisuje se da porezni obveznici koji elektronički komuniciraju s poreznim tijelom povremeno i za manje iznose poreza mogu koristiti sustav s nižim razinama identifikacije.

Kod obrasca OPZ-STAT radi administrativnog rasterećenja predlaže se smanjenje dinamike izvješćivanja, koja je sada propisana četiri puta godišnje, na samo jednom godišnje i to u roku za podnošenje poreznih prijava za porez na dohodak ili poreza na dobit.

Propisuje se da će se Odlukom koja će biti objavljena na službenim stranicama poreznog tijela objavljivati iznos koji predstavlja trošak izdavanja rješenja nerazmjern naplaćenom porezu, uslijed čega se ne bi izdavalo takvo rješenje, kao i u slučaju kada takvu Odluku donosi upravno tijelo jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave kao porezno tijelo.

Kod poreznog rješenja nužno je bilo doraditi odredbu radi mogućnosti donošenja istog u elektroničkom obliku i ovjeravanja takvog poreznog rješenja elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela.

Budući da je po postojećem zakonu propisano da porezno tijelo po službenoj dužnosti pazi na zastaru prava na utvrđenje i zastaru prava na naplatu, istovrsna odredba propisuje se i za zastaru prava na povrat.

Kod obveze banaka da dostavljaju Ministarstvu financija podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa propisuje se svrha prikupljanja ovih podataka, a to je praćenje činjenica bitnih za oporezivanje, što je bilo nužno jasnije propisati radi Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka.

Carinska uprava kao ustrojstveni dio Ministarstva financija koja je uključena u nadzore fiskalizacije prepoznaje se i u OPZ-u kao tijelo koje provodi postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba.

Dorađuje se članak o zapisniku o poreznom nadzoru kako bi se propisali jasnije slučajevi u kojima nije nužno donijeti porezno rješenje te olakšati provedbu nadzora kojima nije primarno cilj utvrditi poreznu obvezu te mogućnost da se ovaj akt ovjeri elektroničkim identitetom poreznog tijela, što je učinjeno i kod obavijesti o poreznom nadzoru.

Upravne mjere koje izriče porezno tijelo potrebno je dopuniti određenjem svrhe njihova izricanja, te propisivanjem načina suzbijanja zlouporaba kada se već izrekne zabrana obavljanja djelatnosti u određenom prostoru.

U dijelu naplate i ovršnog postupka propisanog OPZ-om izvršene su sljedeće dorade:

Odredbe koje propisuju postupanje po upravnom ugovoru dopunjene su na način da se propisuje kako će se ovrha na novčanim sredstvima obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom.

Među ovršne isprave dodano je rješenje o ovrsi. Navedeno je bitno kako bi se temeljem rješenja o ovrsi mogao zatražiti upis založnog prava na nekretnini, bez potrebe da se donosi deklaratorno rješenje o iznosu utvrđenog neplaćenog poreznog duga. Naime, u dosadašnjoj praksi pokazalo se kako je zbog specifičnosti tražbina Porezne uprave, sudovima u pojedinim predmetima potrebno dostaviti i po više desetaka pojedinačnih obračunskih prijava na kojima se temelji dugovanje poreznog dužnika. Svaku dostavljenu obračunsku prijavu potrebno je iskazati kao pojedinačno dugovanje, iako se odnose na istu vrstu javnog davanja. Time se u znatnoj mjeri komplicirao sudski postupak pa su pojedini sudovi tražili da se sva dugovanja s osnove davanja koja naplaćuje Porezna uprava obuhvate jednim deklaratornim rješenjem iz kojeg je vidljivo cjelokupno stanje dospjelog neplaćenog poreznog duga uz specifikaciju glavnice i kamate po vrstama prihoda. Donošenje deklaratornog rješenja dodatno opterećuje upravni postupak koji vodi Porezna uprava.

Kao uvjet za provedbu ovrhe bilo je propisano da je, osim da je porezni dug dospio, potrebno i da je porezno tijelo poduzelo sve mjere kako bi se porezni dug naplatio iz sredstava osiguranja naplate poreznog duga. Budući je u pojedinim slučajevima naplata iz sredstava osiguranja u suprotnosti s načelima ovrhe te može predstavljati prekomjerno opterećenje za obveznika, primjerice kada je veći dio duga plaćen pa je predmet osiguranja višestruko vrjedniji od iznosa duga, potrebno je kao uvjet za provedbu ovrhe navesti da je porezni dug dospio bez uvjetovanja pokretanja ovrhe provedbom naplate iz sredstava osiguranja.

Obustavu ovrhe porezno tijelo provodi po službenoj dužnosti ili na zahtjev ovršenika, donošenjem rješenja. Kako je na rješenje o obustavi ovrhe dozvoljeno izjaviti žalbu, potrebno je odredbe o obustavi ovrhe dopuniti na način da se propiše kako se ovrha obustavlja rješenjem koje postaje izvršno danom donošenja. Navedeno je bitno radi zaštite prava ovršenika i pravovremene obustave ovrhe čim su se za istu stekli uvjeti. Također, budući da je zakonom kojim se propisuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima propisano da, ako se tražbina iz osnove za plaćanje ne naplati od ovršenika fizičke osobe u cijelosti u roku od tri godine od primitka u Financijsku agenciju, nakon što po toj osnovi za plaćanje nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci uzastopno s računa tog ovršenika, Financijska agencija prestaje s izvršavanjem te osnove za plaćanje za ovršenika iz osnove za plaćanje za kojeg su zadovoljeni navedeni uvjeti. Ovisno o stanju duga i stanju u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje u nekim slučajevima će biti potrebno obustaviti ovrhu po osnovi za plaćanje koju je Financijska agencija prestala izvršavati.

Odredbe o otpisu dospjelog poreznog duga potrebno je dopuniti odredbom koja će navesti da će se tražbina otpisati kao nenaplativa ako se u sudskom postupku ili postupku mirnog rješenja spora sklopi nagodba. Navedeno je potrebno kako bi se propisao pravni temelj za provedbu nagodbe kojom je u postupku pred sudom ili u postupku mirnog rješenja spora s poreznim dužnikom postignut sporazum o otpisu duga.

Dopunjuju se i odredbe o pljenidbi radi osiguranja naplate. Radi nedorečenosti dosadašnjih odredbi, podredno se primjenjivao Ovršni zakon koji ne odgovara u cijelosti postupcima osiguranja naplate koje provodi porezno tijelo. Naime, Ovršni zakon razlikuje privremene i prethodne mjere, no niti jedna od njih nije u cijelosti istovjetna mjeri osiguranja naplate poreznog duga.

Dopunom ovih odredbi propisuje se da se postupak osiguranja može provoditi najduže do 15 dana od dana nastupanja uvjeta za ovrhu. U slučaju da su nastupile okolnosti zbog kojih se osiguranje više ne može provoditi, postupak osiguranja se obustavlja, a Financijskoj se agenciji nalaže zaplijenjena sredstva vratiti na račun protivnika osiguranja.

Kad nastupe uvjeti za ovrhu rješenje o osiguranju zamjenjuje se rješenjem o ovrsi kojim se obustavlja postupak osiguranja i nalaže Financijskoj agenciji prijenos sredstava zaplijenjenih po rješenju o osiguranju radi namirenja tražbine iz rješenja o ovrsi.

Također, rješenje o ovrsi kojim se zamjenjuje rješenje o osiguranju će zadržati prednosni red kojeg je steklo rješenje o osiguranju. Rješenjem o osiguranju porezno tijelo stječe založno pravo na predmetu osiguranja.

Postojećom formulacijom odredbe za obavljanje javne prodaje postavljen je uvjet da na dražbi moraju sudjelovati barem dva ponuditelja. Taj uvjet je bio propisan i prijašnjim propisima. Međutim, tim uvjetom onemogućava se prodaju pokretnine na prvoj ili drugoj javnoj dražbi ukoliko se prijavi jedan ponuditelj koji možda nudi više, te je porezno tijelo dužno oglasiti sljedeću prodaju. Navedena promjena usklađena je s Ovršnim zakonom kao i načelom da se javnom prodajom postigne najpovoljnije unovčenje pokretnine.

Propisana je mogućnost podnošenja žalbe elektronskim putem te je propisana daljnja razrada odredbama Pravilnika.

Kroz cijeli OPZ promijenjene su odredbe koje su upućivale na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

U prijelaznim i završnim odredbama nužno je brisati odredbu o ograničenju vremena primjene odredbe koja propisuje da ako se radi utvrđenja poreza i kamata ili naplate poreza, kamata i troškova ovrhe vodi postupak pred sudom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče. Naime, sudski postupci koji se vode radi naplate kao što su postupak ovrhe na nekretnini, pobijanja dužnikovih radnji, stečajni postupak i slično su iznimno dugotrajni i izvjesno je da bi se brisanjem odredbe o zastoju zastare za vrijeme trajanja sudskog postupka stvorili uvjeti za zastaru. Posljedično, Republika Hrvatska neće imati mogućnost namirenja, a istovremeno će imati obvezu plaćanja nastalih sudskih troškova. Budući je svrha instituta zastare sankcioniranje vjerovnika radi pasivnog držanja, dosadašnjom odredbom o prestanku važenja zastoja zastare neopravdano bi se sankcioniralo porezno tijelo iako je ono, kao vjerovnik, poduzelo radnje usmjerene na naplatu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu (Narodne novine, broj 115/16), u članku 2. stavku 2. riječi: „Porezi se ne smatraju povremenim davanjima.“ zamjenjuju se riječima: „Trošarine se smatraju porezima.“.

U stavku 3. riječ „trošarine,“ briše se.

Članak 2.

U članku 8. stavku 5. točki 3. iza riječi „prekršajnog“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „kaznenog“.

Iza stavka 7. dodaju se novi stavci 8. i 9. koji glase:

„(8) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka uzima se stanje duga po osnovama za koje je propisana objava dospjelih i neplaćenih dugova na zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova, umanjen za uplate do dana obrade podataka. Ukoliko zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova pada na neradni dan ili dane blagdana, u izračun se uzima stanje duga na prvi sljedeći radni dan.

(9) Porezni obveznici koji nakon objave popisa u cijelosti podmire dugovanja s osnova dugova iz stavka 7. ovoga članka brišu se s popisa. Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova posebnim oznakama i porukama obilježavaju se porezni obveznici koji nakon objave popisa ne podmire dugovanja iz stavka 7. ovoga članka u cijelosti te je iznos dugovanja manji od iznosa koji je kriterij za objavu popisa.“.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 10.

U dosadašnjem stavku 9. koji postaje stavak 11. iza riječi: „roditelja fizičke osobe.“ dodaju se riječi: „Pregled poreznih obveznika za koje je utvrđeno da nisu porezni obveznici koji se nalaze na popisu, objavljuje se na mrežnim stranicama Porezne uprave.“.

Dosadašnji stavci 10. i 11. postaju stavci 12. i 13.

Članak 3.

U članku 10. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 4.

U članku 11. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako je u kaznenom ili prekršajnom postupku pravomoćnom odlukom izrečeno oduzimanje imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom, porezni akt kojim je utvrđena porezna obveza poništiti će se na zahtjev poreznog obveznika u visini oduzete imovinske koristi u kaznenom ili prekršajnom postupku.“.

Članak 5.

U članku 17. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) U okviru poreznog nadzora pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost opunomoćenik je stručna osoba iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika.“.

Članak 6.

U naslovu iznad članka 43. iza riječi: „boravište“ dodaju se riječi: „za porezne svrhe“.

U članku 43. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako porezni obveznik ima prebivalište i u tuzemstvu i inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u državi u kojoj je prebivalište obitelji, a za poreznog obveznika samca ili ako se prebivalište obitelji ne može utvrditi smatra se da ima prebivalište u državi iz koje pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti ili u kojoj se pretežno zadržava.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka druga država ne smatra poreznog obveznika svojim poreznim rezidentom, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu.“.

Iza dosadašnjeg stavka 4. koji postaje stavak 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Ministar financija pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrazaca za utvrđivanje prebivališta iz stavka 3. ovoga članka.“.

Članak 7.

U članku 44. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. do 8. koji glase:

„(3) Ukoliko se određena gospodarska djelatnost obavlja uz izbjegavanje ispunjavanja zahtjeva reguliranih odredbama posebnog propisa koji uređuje tu djelatnost, te se tako ostvaruju nepripadajuće porezne pogodnosti ili izaziva teško nadoknativu štetu za društvenu zajednicu, nadležno tijelo može izdati nalog o zabrani daljnjeg rada.

(4) Ako se gospodarska djelatnost iz stavka 3. ovog članka obavlja putem interneta, nalog o zabrani rada koji izdaje nadležno tijelo izvršava se blokiranjem pristupa sadržaju koju, putem nadležne regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, provode pružatelji usluge pristupa internetu.

(5) Nalog iz stavka 4. ovoga članka izdaje se na način opisan u članku 58. ovoga Zakona.

(6) Pravna ili fizička osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost iz stavaka 3. i 4. ovoga članka biti će upućena da se u roku od 30 dana javi nadležnom tijelu radi otklanjanja razloga zabrane rada odnosno blokiranja pristupa sadržaju.

(7) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 6. ovoga članka koja se javila nadležnom tijelu odbija otkloniti razloge zbog kojih je zabranjen rad odnosno blokiran pristup sadržaju na internetu, nadležno tijelo će o utvrđenim činjenicama izdati rješenje.

(8) Ministar financija pravilnikom će propisati oblik i način izdavanja naloga i sadržaj rješenja iz ovoga članka.“.

Članak 8.

Naslov iznad članka 45. i članak 45. mijenjaju se i glase:

„Stalna poslovna jedinica nerezidenta

Članak 45.

(1) U smislu ovoga Zakona stalnom poslovnom jedinicom smatra se stalno mjesto poslovanja putem kojega poduzetnik nerezident obavlja djelatnost u cijelosti ili djelomično.

(2) Stalnom poslovnom jedinicom poduzetnika nerezidenta, smatraju se posebno:

1. mjesto uprave
2. podružnica
3. ured
4. tvornica
5. radionica i
6. rudnik, naftni ili plinski izvor, kamenolom i bilo koje drugo mjesto crpljenja prirodnih bogatstava.

(3) Gradilište ili građevinski ili montažni projekt čini stalnu poslovnu jedinicu nerezidenta samo ako traje dulje od šest mjeseci.

(4) Stalnom poslovnom jedinicom poduzetnika, nerezidenta, smatra se i pružanje usluga, uključujući savjetodavne ili poslovne usluge, od strane poduzetnika putem zaposlenika ili drugog osoblja koje je poduzetnik angažirao u tu svrhu, ali samo ako se takve djelatnosti nastavljaju (za isti ili povezani projekt) u razdoblju ili razdobljima koja ukupno traju dulje od tri mjeseca u bilo kojem dvanaestomjesečnom razdoblju.

(5) Neovisno o ostalim uvjetima i rokovima iz ovog članka, može se oporezivati dobit ili dohodak koju poduzetnik nerezident ostvari od nekretnina (uključujući dobit ili dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koje se nalaze na području Republike Hrvatske.

(6) Neovisno o prethodnim odredbama ovoga članka, neće se smatrati da izraz „stalna poslovna jedinica“ nerezidenta uključuje:

1. korištenje objekata isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koja pripada poduzetniku
2. održavanje zaliha dobara ili robe koja pripada poduzetniku isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke
3. održavanje zaliha dobara ili robe koja pripada poduzetniku isključivo u svrhu prerade koju obavlja drugi poduzetnik
4. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupnje dobara ili robe ili u svrhu prikupljanja podataka za poduzetnika
5. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja bilo koje druge slične pripreme ili pomoćne aktivnosti za poduzetnika
6. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo zbog bilo koje kombinacije aktivnosti spomenutih u točkama 1. do 5. ovoga stavka, pod uvjetom da je ta aktivnost ili, u slučaju ove točke, ukupna aktivnost stalnog mjesta poslovanja, pripreme ili pomoćne naravi.

(7) Stavak 6. ovoga članka ne primjenjuje se kada stalno mjesto poslovanja koristi ili održava poduzetnik nerezident ako isti poduzetnik nerezident ili povezana osoba ili povezano društvo obavlja poslovanje na istom mjestu ili na drugom mjestu u Republici Hrvatskoj i

- a) to mjesto ili drugo mjesto čine stalnu poslovnu jedinicu poduzetnika ili povezane osobe ili povezanog društva prema odredbama ovog članka, ili
- b) ukupna aktivnost koja proizlazi iz kombinacije djelatnosti koje obavljaju dva poduzetnika na istom mjestu ili isti poduzetnik ili povezane osobe ili povezano društvo na dva mjesta, nije pripreme ili pomoćne naravi,

pod uvjetom da poslovne djelatnosti koje obavljaju dva poduzetnika na istom mjestu, ili isti poduzetnik ili povezane osobe ili povezano društvo na dva mjesta, predstavljaju nadopunjujuće funkcije koje su dio jedinstvenog poslovanja.

(8) Neovisno o odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka, ali sukladno odredbama stavka 9. ovoga članka, kad osoba djeluje u Republici Hrvatskoj u ime poduzetnika nerezidenta, te pri tome uobičajeno sklapa ugovore ili uobičajeno ima glavnu ulogu u postupku sklapanja ugovora koji se rutinski sklapaju bez značajne preinake od strane poduzetnika nerezidenta, te se ugovori sklapaju:

- a) u ime poduzetnika ili
- b) za prijenos vlasništva, ili za dodjeljivanje prava na korištenje, imovine koju posjeduje taj poduzetnik ili za koju taj poduzetnik ima pravo korištenja ili
- c) za pružanje usluga od strane tog poduzetnika,

smatra se da taj poduzetnik nerezident ima stalnu poslovnu jedinicu u Republici Hrvatskoj u pogledu svih djelatnosti koje ta osoba poduzme za poduzetnika nerezidenta, osim ako djelatnosti te osobe nisu ograničene na one navedene u stavku 6. ovoga članka, koje, ako bi se obavljale putem stalnog mjesta poslovanja (osim stalnog mjesta poslovanja na koje se primjenjuje stavak 7. ovoga članka), te ne bi to stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stavka.

(9) Stavak 8. ovoga članka ne primjenjuje se ako osoba koja djeluje u Republici Hrvatskoj u ime poduzetnika nerezidenta posluje kao zastupnik sa samostalnim statusom i djeluje za poduzetnika nerezidenta u okviru tog redovitog poslovanja. Ako osoba djeluje isključivo ili gotovo isključivo u ime jednog ili više poduzetnika s kojima je usko povezana, ta osoba se ne smatra zastupnikom sa samostalnim statusom u smislu ovoga stavka.“.

Članak 9.

U članku 49. stavku 1. točki 3. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez i dodaje se točka 4. koja glasi:

„4. dvije ili više fizičkih i/ ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik na način da ostvaruju kontinuitet djelatnosti u jednom prostoru, koristeći istu opremu, prostor i djelatnike.“.

Članak 10.

Članak 50. mijenja se i glasi:

„Ako se utvrđuje dobit stalne poslovne jedinice nerezidenta, stalnoj poslovnoj jedinici nerezidenta se pripisuje dobit koja se može očekivati u transakcijama s drugim dijelovima poduzetnika, kao da su odvojene i samostalni poduzetnici koji se bave istim ili sličnim djelatnostima pod istim ili sličnim uvjetima, uzimajući u obzir obavljene funkcije, imovinu koja se koristi i preuzete rizike od poduzetnika putem stalne poslovne jedinice i kroz druge dijelove poduzetnika.“.

Članak 11.

U članku 58. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezni akt donosi se u pisanom, usmenom ili u elektroničkom obliku.“.

U stavku 4. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. potpis ovlaštene osobe ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.“.

Iza stavka 6. dodaju se stavci 7. do 11. koji glase:

„(7) Porezni akt koji je izvorno izdan u elektroničkom obliku predstavlja elektronički zapis koji je pravno valjan i kada je ispisan na papiru, ukoliko postoji proces validacije izvornosti elektroničkim putem iz stavka 9. ovoga članka.

(8) Poreznim aktima iz stavka 7. ovoga članka pristupa se putem elektroničkih usluga poreznog tijela.

(9) Porezni akti iz stavka 7. ovoga članka se generiraju iz elektroničkog sustava poreznog tijela i čuvaju se u elektroničkom sustavu poreznog tijela do zakonskog roka čuvanja tog pojedinog akta od trenutka generiranja, te se u tom roku može izvršiti provjera broja zapisa i kontrolnog broja te validacija izvornosti elektroničkog pečata.

(10) Odredbe ovoga članka u dijelu elektroničkog izdavanja poreznog akta primjenjuju se i na ostala pismena koja nisu porezni akti, a koja izdaje porezno tijelo.

(11) Ministar financija pravilnikom će propisati način izdavanja poreznog akta u elektroničkom obliku, način provjere izvornosti, pristup poreznim aktima izdanim u elektroničkom obliku i čuvanje poreznog akta u elektroničkom obliku.“.

Članak 12.

U članku 59. iza stavka 13. dodaje se stavak 14. koji glasi:

„ (14) Ministar financija pravilnikom će propisati način dostave poreznog akta.“

Članak 13.

U članku 66. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Knjigovodstvene isprave koje su izrađene na papiru mogu se pretvoriti u elektronički zapis, ukoliko se osigura vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost od trenutka pretvorbe do kraja razdoblja propisanog za čuvanje knjigovodstvene isprave.“.

Dosadašnji stavci 3. do 16. postaju stavci 4. do 17.

Iza dosadašnjeg članka 17. koji postaje stavak 18. dodaje se stavak 19. koji glasi:

„(19) Ministar financija pravilnikom će propisati način osiguranja vjerodostojnosti podrijetla, cjelovitosti sadržaja i čitljivosti knjigovodstvene isprave za porezne potrebe“.

Članak 14.

U članku 68. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezni obveznik dužan je prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, a naročito premještaj radionice ili stalne poslovne jedinice, početak obavljanja gospodarske djelatnosti, broj poslovnog računa kojeg ima izvan Republike Hrvatske i druge činjenice čije je prijavljivanje propisano posebnim zakonom, a koje nisu dostupne poreznom tijelu kroz razmjenu podataka s drugim javnopravnim tijelima.“.

Članak 15.

Iza članka 74. dodaje se naslov iznad članka 74.a i članak 74.a koji glase:

„Elektronička komunikacija između poreznih obveznika i poreznog tijela

Članak 74.a

(1) Iznimno od članka 74. stavka 6. ovoga Zakona, porezni obveznici mogu komunicirati s poreznim tijelom na način da se registriraju u elektronički sustav poreznog tijela.

(2) Registracijom u elektronički sustav porezni obveznik postaje korisnik elektroničkog sustava poreznog tijela te korisnik u tu svrhu mora dati poreznom tijelu registracijske podatke.

(3) Za porezne obveznike koji nisu obveznici prema članku 74. stavku 6. ovoga Zakona, odnosno za određene kategorije poreznih obveznika umjesto korištenja naprednog elektroničkog potpisa može se propisati korištenje niže sigurnosne razine nacionalno priznatih vjerodajnica za korištenje elektroničkog sustava poreznog tijela.

(4) Porezno tijelo može razmjenjivati potvrde s drugim državama elektroničkim putem.

(5) Ministar financija pravilnikom će propisati način registracije u elektronički sustav poreznog tijela i korištenje sigurnosnih razina nacionalno priznatih vjerodajnica.“.

Članak 16.

U članku 79. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Porezni obveznici upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost, koji imaju u svojim poslovnim knjigama evidentirane dospjele, a nenaplaćene tražbine, koje su dospjele sukladno rokovima ispunjenja novčanih obveza propisanim posebnim propisom, dužni su sastaviti statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama u rokovima za podnošenje poreznih prijava poreza na dohodak ili poreza na dobit sukladnom posebnom propisu u tekućoj godini za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine.“.

Članak 17.

U članku 95. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Čelnik poreznog tijela za potrebe provedbe ovoga članka Odlukom propisuje koji iznos u pojedinom poreznom postupku predstavlja trošak izdavanja rješenja nerazmjern naplaćenom porezu, što će se objavljivati na službenim stranicama poreznog tijela.

(5) U slučaju iz članka 3. ovoga Zakona, Odluku iz stavka 4. ovoga članka donosi upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave ili upravno tijelo jedinice lokalne samouprave.“.

Članak 18.

U članku 98. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezno rješenje donosi se u pisanom ili elektroničkom obliku i mora se označiti kao porezno rješenje.“.

U. stavku 2. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. potpis ovlaštene osobe i otisak pečata ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela“.

Članak 19.

U članku 101. stavku 7. iza riječi: „ovrha“ dodaju se riječi: „na novčanim sredstvima“.

Članak 20.

U članku 109. stavak 11. mijenja se i glasi: „Na zastaru prekršajnog progona, izvršenja prekršajnopравnih sankcija, izvršenja oduzimanja imovinske koristi, oduzimanja predmeta i troškova prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje prekršajni postupak.“

Iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„(12) Na nastup zastare prava na povrat porezno tijelo pazi po službenoj dužnosti.“.

Članak 21.

U članku 114. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Radi praćenja činjenica bitnih za oporezivanje banke su dužne Ministarstvu financija dostavljati podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga.“.

Članak 22.

U članku 115. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezni nadzor u smislu ovoga Zakona je dio porezno-pravnog odnosa u kojem Porezna uprava i Carinska uprava te druga porezna tijela provode postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba.“.

Članak 23.

U članku 119. stavku 1. riječi: „stavka 2.“ brišu se.

Članak 24.

U članku 120. stavku 3. iza riječi: „pisanom“ dodaju se riječi: „ili u elektroničkom“.

U članku 120. stavku 3. točka 8. mijenja se i glasi:

„8. potpis ovlaštene osobe ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.“.

Članak 25.

U članku 124. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Radi onemogućavanja daljnjeg nezakonitog postupanja i pravilnog uređenja porezno-pravnog odnosa porezno tijelo može rješenjem poreznom obvezniku zabraniti daljnji rad kada:

1. ne izdaje račune prema članku 62. stavku 1. i 5. ovoga Zakona
2. ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja prema članku 62. stavku 4. ovoga Zakona
3. ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj prema članku 62. stavku 5. ovoga Zakona
4. odbija sudjelovati u poreznom postupku prema članku 69. i članku 71. ovoga Zakona
5. kada se ne odazove na poziv poreznog tijela prema članku 78. ovoga Zakona i kada ne dopusti obavljanje poreznog nadzora prema članku 117. stavku 1. ovoga Zakona. “.

U stavku 4. na kraju teksta dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Poslovni prostor ostaje zapečaćen u roku koji je određen bez obzira na promjene pravne osobnosti poreznog obveznika koji obavlja djelatnost u tom poslovnom prostoru.“.

Članak 26.

U članku 126. stavku 2. riječi: „Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

(3) „Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.“.

Iza novog stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno, zapisnik se može izraditi u elektroničkom obliku u skladu s člankom 58. ovoga Zakona te se u tom slučaju elektroničkim putem u skladu s člankom 59. ovoga Zakona dostavlja poreznom obvezniku.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. iza riječi: „primitka zapisnika.“ dodaju se riječi: „Porezni obveznik može se odreći prava na prigovor.“.

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. postaju stavci 6., 7. i 8.

Iza dosadašnjeg stavka 7. koji postaje stavak 9. dodaju se stavci 10. i 11. koji glase:

„(10) Iznimno od stavka 8. ovog članka u nadzorima fiskalizacije i nadzorima igara ne sreću ne donosi se porezno rješenje.“.

(11) U slučaju primjene stavka 10. razloge neusvajanja prigovora treba navesti u obrazloženju prekršajnog naloga i optužnog prijedloga u smislu zakona kojim se uređuje prekršajni postupak.“.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 12.

Članak 27.

U članku 129. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U slučaju otvaranja stečajnoga postupka nad poreznim dužnikom, porezno tijelo može prije prijave tražbine u stečajni postupak, putem jednostrane izjave, izvršiti prijeboj nesporne tražbine, dospjele do dana otvaranja stečajnoga postupka poreznog dužnika s nespornom tražbinom poreznog tijela, dospjelom do dana otvaranja stečajnog postupka, pod uvjetima predviđenim zakonom kojim se uređuje stečajni postupak i zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi.“.

Članak 28.

U članku 132. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama zakona kojim se uređuje stečaj potrošača, te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika prelazi iznos od 10.000.000,00 kuna, ovlašten je raspolagati ministar financija.“.

Članak 29.

U članku 140. stavku 2. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. rješenje o ovrsi“

Dosadašnja točka 5. postaje točka 6. i završava točkom.

U stavku 3. iza riječi: „tijela“ umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: „ili ovjeren elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela.“.

Članak 30.

U članku 146. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovrhu provodi porezno tijelo ako je porezni dug poreznog obveznika dospio.“.

Članak 31.

U članku 147. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Ovrhu porezno tijelo može obustaviti ako tijelo koje provodi ovrhu sukladno zakonu kojim je propisana provedba ovrhe na novčanim sredstvima prestane izvršavati osnovu za plaćanje.

(4) Ovrha se obustavlja rješenjem koje postaje izvršno danom donošenja.“.

Članak 32.

U članku 148. stavku 1. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane zakonom kojim se uređuje stečajni postupak.“.

U stavku 1. iza točke 6. dodaje se točka 7. koja glasi:

„7. tražbina će se otpisati kao nenaplativa ako se u sudskom postupku ili postupku mirnog rješenja spora sklopi nagodba“.

Članak 33.

Članak 151. mijenja se i glasi:

„Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na ovrhu se primjenjuje zakon kojim se uređuje ovrha i zakon kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.“.

Članak 34.

U članku 153. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama zakona kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima. Financijska agencija po primitku rješenja o ovrsi i naloga za provedbu ovrhe iz stavka 2. ovoga članka, sukladno ovom Zakonu, odmah izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja naznačen u osnovi za plaćanje.“.

Članak 35.

Članak 155. mijenja se i glasi:

„U postupku ovrhe ne mogu se plijeniti ovršenikove tražbine za koje su zakonom kojim se propisuje ovršni postupak propisana izuzeća i ograničenja od ovrhe.“.

Članak 36.

U članku 164. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Pokretnine se prodaju po najvišoj ponuđenoj cijeni.

(4) Ako na prvoj javnoj prodaji nije pristigla niti jedna ponuda te se pokretnine ne unovče po cijeni koja ne smije biti niža od dvije trećine njihove vrijednosti utvrđene procjenom, može se u roku od najmanje pet dana odrediti druga javna prodaja.“.

Članak 37.

U članku 167. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Primjerak rješenja o ovrsi kojim se nalaže pljenidba dostavlja se tijelu nadležnom za vođenje upisnika propisanih odredbama zakona kojim se uređuje ovršni postupak, odnosno drugoga posebnog zakona kojim se uređuje vođenje upisnika stvari ili prava radi provedbe zabilješke ovrhe.“.

Članak 38.

U članku 171. iza stavka 5. dodaju se stavci 6., 7., i 8. koji glase:

„(6) Postupak osiguranja može se provoditi najduže do 15 dana od dana nastupanja uvjeta za ovrhu. U slučaju da su nastupile okolnosti zbog kojih se osiguranje više ne može provoditi, postupak osiguranja se obustavlja, a Financijskoj agenciji se nalaže zaplijenjena sredstva vratiti na račun protivnika osiguranja.

(7) Kada nastupe uvjeti za ovrhu rješenje o osiguranju zamjenjuje se rješenjem o ovrsi kojim se obustavlja postupak osiguranja i nalaže Financijskoj agenciji prijenos sredstava zaplijenjenih po rješenju o osiguranju radi namirenja tražbine iz rješenja o ovrsi.

(8) Rješenje o ovrsi zadržati će prednosni red kojeg je steklo rješenje o osiguranju te rješenjem o osiguranju porezno tijelo stječe založno pravo na predmetu osiguranja.“.

Članak 39.

U članku 176. stavku 3. iza riječi „pisanom“ dodaju se riječi „ili u elektroničkom“.

U stavku 3. u točki 8. iza riječi „osobe“ dodaju se riječi: „ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela“.

Članak 40.

U članku 181. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti i u elektroničkom obliku.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4..

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. iza riječi: „potpisati“ briše se točka i dodaju se riječi: „a u slučaju podnošenja žalbe u elektroničkom obliku potpisuje ju na način propisan člankom 74.a, stavkom 3. ovog Zakona.“.

Članak 41.

U članku 192. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Utvrđeni višak gotovine koji nije iskazan preko naplatnog uređaja oduzeti će se kao imovinska korist, a povodom prekršaja opisanog u stavku 1. točki 2. ovoga članka.“.

Članak 42.

U članku 193. stavku 1. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

„1. ako kao pružatelj usluga pristupa internetu ne blokira pristup sadržaju prema nalogu o zabrani rada koji izdaje nadležno tijelo putem nadležne regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (članak 44. stavak 4.)“.

U dosadašnjoj točki 1. koja postaje točka 2. iza riječi: „tijelu“ dodaju se riječi: “ili netočno vodi evidencije ili je za iskazane isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja utvrđen manjak gotovine.“.

Dosadašnje točke 2. do 13. postaju točke 3. do 14.

Članak 43.

U članku 197. stavak 4. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

(1) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti izmjene i dopune pravilnika iz članka 6., 7., 11., 12., 13. i 15. ovoga Zakona.

(2) Odredbe Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (Narodne novine, broj 30/17) ostaju na snazi.

Članak 45.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom definiraju se trošarine kao porezi. Prema Direktivi Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarinsku robu - trošarinska roba može biti predmet oporezivanja i drugim neizravnim porezima, te se u ukupnom izričaju Direktive govori o trošarinama kao porezu. Uzevši u obzir da je prema OPZ-u porez definiran kao novčano davanje i prihod proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka, trošarine, kako je propisano Zakonom o trošarinama, udovoljavaju ovim kriterijima odnosno definira ih se kao javno davanje, te su trošarine podvedene pod pojam poreza u OPZ-u.

Uz članak 2.

Ovim člankom proširuje se pojam porezne tajne i na kaznene postupke, radi potrebe prakse koja se pokazala da se učestalo u fazi istrage traže određeni podaci od poreznog tijela radi postupanja u istrazi. Budući da je već u stavku 5. članka 8. sadržan prekršajni postupak opravdano je posebno naznačiti i kazneni postupak u ovom izuzetku od porezne tajne. U članku o poreznoj tajni propisuje se također na koji način će se formirati lista dužnika koju Porezna uprava objavljuje temeljem članka 8. OPZ-a.

Uz članak 3.

Do sada je bilo propisano da se obvezujuće mišljenje može tražiti samo za određene teme. Propisuje se da se obvezujuća mišljenja mogu zatražiti za bilo koju temu, jer se nastoji potaknuti upotreba ovog instituta koji je dosadašnjim određenjem predstavljao prepreku za učestalije korištenje. Međutim i dalje je nužno da za teme obvezujućih mišljenja bude ostvaren preduvjet buduće i namjeravane transakcije, što se poklapa s terminom prethodnih poreznih mišljenja, a koji se izraz najčešće koristi za opis ovog instituta.

Uz članak 4.

Mijenja se dosadašnja odredba kojom je na zahtjev poreznog obveznika u cijelosti bio poništen porezni akt kojim je utvrđena porezna obveza ako je u kaznenom ili prekršajnom postupku pravomoćnom odlukom izrečena imovinska korist ostvarena protupravnom radnjom. Naime, u dosadašnjoj praksi uočeno je da je poreznim aktom utvrđena porezna obveza u punom iznosu, sukladno posebnom zakonu kojim se određuje pojedina porezna obveza, a u kaznenom postupku, odnosno prekršajnom postupku, je pravomoćnom odlukom o kažnjavanju, pitanje imovinske koristi određeno u manjem iznosu od utvrđene porezne obveze. Posljedica je poništenje poreznog akta te vraćanje cjelokupnog iznosa pravilno naplaćene porezne obveze koji može biti veći od iznosa utvrđene imovinske koristi, što je korigirano ovim izmjenama odredbe na način da se poništava samo dio poreznog akta u visini utvrđene imovinske koristi.

Uz članak 5.

Prilikom nadzora kod pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost opunomoćenik se određuje stručna osoba iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika. Budući da su postupci nadzora kompleksni postupci, sudjelovanje ovog kruga opunomoćenika osigurava kvalitetno vođenje postupka te ujedno smanjuje rizike nepotrebnih i dugotrajnih nadzora te posljedično upravnih i sudskih postupaka. Obzirom da opunomoćene stručne osobe iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika poznaju porezni postupak i propise te su ovlaštene

i registrirane za obavljanje djelatnosti zastupanja u upravnom poreznom postupku u skladu s posebnim propisima. Mogućnost korištenja stručnog pomagača koja ovom odredbom nije dovedena u pitanje osigurava pomoć i u slučajevima kada pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost ne mogu angažirati ove opunomoćenike. Fizičke osobe u slučaju nadzora mogu za opunomoćenika koristiti usluge bilo koje osobe kao opunomoćenika, te se na njih ne odnosi ovo određenje.

Uz članak 6.

U ovom članku propisano je da se u slučaju kada porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu uzimaju u obzir osobne i gospodarske veze poreznog obveznika, što je i priznato u stavku 2. kod određenja prebivališta unutar države, te je odredba u cijelosti prikladno dorađena. Ujedno se i upućuje na Pravilnik radi primjene obrazaca za utvrđivanje rezidentnosti, a koji postoji i od ranije, samo je bio povezan sa člankom o prijavi činjenica bitnih za oporezivanje.

Uz članak 7.

Dodani su novi stavci 3., 4., 5., 6., 7. i 8. budući da je posljednjih godina uočeno da poslovni subjekti, a osobito oni registrirani izvan područja Republike Hrvatske pružaju svoje usluge hrvatskim građanima izbjegavajući ispunjavanje uvjeta koji su za obavljanje određene djelatnosti regulirani propisima Republike Hrvatske. Na taj način ostvaruju se nepripadajuće porezne pogodnosti, a poslovanje protivno propisima može u pojedinim slučajevima izazvati i teško nadoknadivu štetu za društvenu zajednicu. Radi sprječavanja ove pojavnosti, odredbama OPZ-a propisuje se mogućnost da nadležno tijelo takvoj fizičkoj i /ili pravnoj osobi zabrani rad. Pravno uporište predstavlja Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu koja propisuje da se isti može blokirati ako je to potrebno i samo onoliko dugo koliko je potrebno radi poštovanja zakonodavnih akata Unije ili nacionalnog zakonodavstva koje je u skladu s pravom Unije, kojima podliježe davatelj usluga pristupa internetu ili poštovanja mjera koje su u skladu s pravom Unije, a kojima se izvršavaju takvi zakonodavni akti Unije ili nacionalno zakonodavstvo, uključujući sudske naloge ili naloge tijela javne vlasti kojima su dodijeljene odgovarajuće ovlasti.

Uz članak 8.

Nužno je bilo uskladiti definiciju stalne poslovne jedinice sa definicijom prema Zakonu o porezu na dohodak, te uključiti elemente nužne za pravilnu primjenu postojećih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja te ostvarivanju ugovornih prava Republike Hrvatske. Ujedno su u definiciju uključeni elementi novog OECD Modela ugovora o dohotku i kapitalu iz 2017. godine, a izmjene se odnose na ograničavanje opsega izuzeća za određene aktivnosti pripremnog i pomoćnog karaktera, proširenje definicije zavisnog agenta novog pravila kojim se uređuje pitanje podjele poslovanja radi izbjegavanja nastanka stalne poslovne jedinice.

Uz članak 9.

U krug osoba koje se smatraju povezanim uključuju se i fizičke i pravne osobe koje koriste u kontinuitetu iste prostorije, opremu ili djelatnike čime ostvaruju kontinuitet djelatnosti, a za iste se smatra da predstavljaju jedan rizik za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa. U postupku zlouporabe prava može im se nametnuti obveza plaćanja poreza s naslova poreznog

jamstva. Ujedno, namjera nije uključiti u krug rizičnih povezanih osoba slučajeve statusnih promjena koji se priznaju po poreznim propisima.

Uz članak 10.

Propisuje se da se dobit stalne poslovne jedinice nerezidenta pripisuje na način da se uzimaju u obzir obavljene funkcije, imovina koja se koristi i preuzeti rizici od poduzetnika putem stalne poslovne jedinice i kroz druge dijelove poduzetnika.

Uz članak 11.

U ovom članku kojim je propisan oblik i sadržaj poreznog akta, kako bi se u potpunosti ostvarila dvosmjerna elektronička komunikacija između poreznog tijela i poreznih obveznika. Uvodi se pojam označavanja elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom, a način njegovog označavanja detaljnije će se propisati pravilnikom. Budući Porezna uprava ima strateški cilj komunicirati dvosmjerno elektroničkim putem s poreznim obveznicima, temelj za ovakvu odredbu članka je postojeće Uredba eIDAS, Austrijski zakon od austrijskog Ministarstva uprave Federal Act on Provisions Facilitating Electronic Communications with Public Bodies (e-Government Act, StF: BGBl. I Nr. 10/2004, zadnja izmjena je bila 2017.) gdje se u članku 19. i članku 20. upravo opisuje valjanost ispisanih dokumenata kada su potpisani elektroničkim pečatom ukoliko se osigura njihova verifikacija odnosno validacija elektroničkim putem.

Nadalje u Republici Hrvatskoj je na snazi Uredba o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu NN 60/2017, koja u članku 15. također navodi u stavku 2. valjanost isprave ispisane na papiru ukoliko se izvrši provjera kontrolnog broja i zapisa. Trenutno više tijela javne vlasti (Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo uprave, HZMO itd.) izdaju takve dokumente u papirnatom obliku bez ikakvog otiska pečata na temelju spomenute Uredbe.

Uz članak 12.

Upućuje se na doradu dostave poreznog akta podzakonskim propisom, radi nužnosti elektroničke komunikacije između poreznog obveznika i poreznog tijela.

Uz članak 13.

Propisuje se da će se u poreznim stvarima uzeti u obzir knjigovodstvene isprave koje su pretvorene u elektronički zapis ukoliko se osigura vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja od trenutka pretvorbe do kraja razdoblja propisanog za čuvanje knjigovodstvene isprave, što olakšava poslovanje i čuvanje dokumentacije koja može biti tražena u nekom kasnijem razdoblju.

Uz članak 14.

Od obveze prijave činjenica bitnih za oporezivanje isključene su neki podaci koje porezno tijelo zaprima od drugih javnopravnih tijela ili poreznih obveznika, čime je odredba sadržajno reducirana, a dodaje se obveza prijavljivanja poslovnog računa kojeg porezni obveznik ima izvan Republike Hrvatske.

Uz članak 15.

Radi intenzivne komunikacije između poreznih obveznika i poreznog tijela propisuje se posebni članak koji regulira način registracije i korištenje nižih sigurnosnih razina nacionalno priznatih vjerodajnica za korištenje elektroničkog sustava poreznog tijela.

Uz članak 16.

Propisuje se kod obrasca OPZ-STAT, radi administrativnog rasterećenja, smanjenje dinamike izvješćivanja, koja je sada propisana sa četiri puta godišnje, na samo jednom godišnje i to u roku za podnošenje poreznih prijava za porez na dohodak ili poreza na dobit.

Uz članak 17.

Propisuje se da će čelnik poreznog tijela objavljivati Odluku u kojoj će biti navedeni iznosi koji predstavljaju trošak izdavanja rješenja nerazmjerni naplaćenom porezu, što će se objavljivati na službenim stranicama poreznog tijela.

Uz članak 18.

Uređuje se elektronička komunikacija od poreznog tijela prema poreznom obvezniku na način da se propisuje da se rješenja pored potpisa mogu i označavati elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom, te da se izdaju u elektroničkom obliku.

Uz članak 19.

Propisano je da će se ovrha na novčanim sredstvima obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom.

Uz članak 20.

Na nastup zastare prava na povrat porezno tijelo pazi po službenoj dužnosti, čime se u postupanju izjednačavaju s obvezom poreznog tijela da na zastaru prava na utvrđenje i na zastaru prava na naplatu pazi po službenoj dužnosti.

Uz članak 21.

Kod obveze banaka da dostavljaju Ministarstvu financija podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa propisuje se svrha prikupljanja ovih podataka, a to je praćenje činjenica bitnih za oporezivanje, što je bilo nužno propisati radi Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 22.

Propisuje se da Carinska uprava, kao ustrojstveni dio Ministarstva financija koja provodi nadzore fiskalizacije, provodi postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba odnosno porezni nadzor.

Uz članak 23.

Kod odabira poreznih obveznika za porezni nadzor, pored poreznih obveznika iz Zakona o računovodstvu određuju se svi adresati iz članka 49. Općeg poreznog zakona, među kojima su i fizičke i pravne osobe koje predstavljaju jedan rizik odnosno ostvaruju kontinuitet djelatnosti u jednom prostoru u kojem koriste istu opremu, prostor i djelatnike, a kako bi se suzbila zlorporaba činjenice promjene pravnog oblika od strane istih osoba u istom prostoru, s istim djelatnicima i opremom.

Uz članak 24.

U odredbi o obavijesti o poreznom nadzoru propisuje se da se ista može izdavati sa elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela, kada se izdaje u elektroničkom obliku.

Uz članak 25.

Kod upravnih mjera koje izriče porezno tijelo pojašnjava se svrha izricanja upravne mjere, a to je onemogućavanje daljnjeg nezakonitog postupanja i pravilnog uređenja porezno-pravnog odnosa. Ujedno se u stavku 4. dodaje rečenica da će poslovni prostor ostati zapečaćen u roku koji je određen bez obzira na promjene pravne osobnosti poreznog obveznika koji obavlja djelatnost u tom prostoru, radi sprječavanja izigravanja upravne mjere koja je izrečena konkretnom poreznom obvezniku.

Uz članak 26.

Dopunjuje se članak o zapisniku o poreznom nadzoru u koji su uključeni izrada zapisnika u elektroničkom obliku te dostava elektroničkim putem, mogućnost odricanja poreznog obveznika od prigovora, te se propisuju slučajevi kada se ne donosi porezno rješenje a to su nadzori fiskalizacije i igara na sreću. U takvom slučaju neusvajanje prigovora na zapisnik navodi se u obrazloženju prekršajnog naloga i optužnog prijedloga koji se donose prema propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.

Uz članak 27.

Promijenjen je stavak 4. koji je upućivao na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 28.

Promijenjen je stavak 2. koji je upućivao na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 29.

Kao ovršna isprava dodaje se rješenje o ovrsi. Navedeno je bitno kako bi se temeljem rješenja o ovrsi mogao zatražiti upis založnog prava na nekretnini (da se ne donosi R2). Propisuje se ovjera elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela.

Uz članak 30.

U pojedinim slučajevima naplata iz sredstva osiguranja u suprotnosti s načelima ovrhe te može biti prekomjerno opterećenje za obveznika (primjer: upravni ugovor je sklopljen radi otplate 200.000,00 kuna, 190.000,00 je otplaćeno, a za 10.000,00 je potrebno pokrenuti ovrhu. Svrsishodnije je blokirati račun nego pokrenuti ovrhu na nekretnini koja je bila sredstvo osiguranja).

Uz članak 31.

Propisuje se da se ovrha obustavlja rješenjem koje postaje izvršno danom donošenja. Navedeno je bitno radi zaštite prava ovršenika. Obustavu ovrhe porezno tijelo provodi po službenoj dužnosti ili na zahtjev ovršenika, donošenjem rješenja. Kako je na rješenje o obustavi ovrhe dozvoljeno izjaviti žalbu, potrebno je odredbe o obustavi ovrhe dopuniti na način da se propiše kako se ovrha obustavlja rješenjem koje postaje izvršno danom donošenja. Navedeno je bitno radi zaštite prava ovršenika i pravovremene obustave ovrhe čim su se za istu stekli uvjeti. Budući da je zakonom kojim se propisuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima propisano da, ako se tražbina iz osnove za plaćanje ne naplati od ovršenika fizičke osobe u cijelosti u roku od tri godine od primitka u Agenciju, nakon što po toj osnovi za

plaćanje nije bilo nikakvih naplata posljednjih šest mjeseci uzastopno s računa tog ovršenika, Agencija prestaje s izvršavanjem te osnove za plaćanje za ovršenika iz osnove za plaćanje za kojeg su zadovoljeni navedeni uvjeti. Ovisno o stanju duga i stanju u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje u nekim slučajevima će biti potrebno obustaviti ovrhu po osnovi za plaćanje koju je Financijska agencija prestala izvršavati.

Uz članak 32.

Tražbina se otpisuje kao nenaplativa ako se u sudskom postupku ili postupku mirnog rješenja spora sklopi nagodba. Navedeno je potrebno kako bi se propisao pravni temelj za provedbu nagodbe kojom je dogovoren otpis duga.

Uz članak 33.

Promijenjene su odredbe koje su upućivale na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 34.

Promijenjen je stavak 1. koji je upućivao na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 35.

Promijenjene su odredbe koje su upućivale na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 36.

Sadašnjom formulacijom odredbe kao uvjet je postavljen da na dražbi moraju sudjelovati barem dva ponuditelja. Taj uvjet je bio propisan i prijašnjim propisima. Međutim, tim uvjetom onemogućava se prodaja pokretnine na prvoj ili drugoj javnoj dražbi ukoliko se prijavi jedan ponuditelj koji možda nudi više, te se oglašava sljedeća prodaja u kojoj će se prodajom dobiti manje. Navedeno je usklađeno s Ovršnim zakonom člankom 100. kao i načelom da se javnom prodajom postigne najpovoljnije unovčenje pokretnine (članak 149. stavak 1. OZ-a).

Uz članak 37.

Promijenjen je stavak 2. koji je upućivao na druge propise navođenjem punog naziva tog propisa, s nazivom i brojem službenog glasila u kojem je taj propis objavljen. Zbog učestalih izmjena propisa nužno je koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa.

Uz članak 38.

Propisuje se da se postupak osiguranja može provoditi najduže do 15 dana od dana nastupanja uvjeta za ovrhu. U slučaju da su nastupile okolnosti zbog kojih se osiguranje više ne može provoditi, postupak osiguranja se obustavlja, a Financijskoj agenciji se nalaže zaplijenjena sredstva vratiti na račun protivnika osiguranja. Kada nastupe uvjeti za ovrhu rješenje o osiguranju zamjenjuje se rješenjem o ovrsi kojim se obustavlja postupak osiguranja i nalaže Financijskoj agenciji prijenos sredstava zaplijenjenih po rješenju o osiguranju radi namirenja tražbine iz rješenja o ovrsi. Rješenje o ovrsi zadržati će prednosni red kojeg je steklo rješenje o osiguranju te da rješenjem o osiguranju porezno tijelo stječe založno pravo na predmetu osiguranja.

Uz članak 39.

Kod dostave obavijesti o postupku utvrđivanja zlouporabe prava propisuje se da se osim potpisom ovlaštene osobe ova obavijest može označiti elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela.

Uz članak 40.

Propisuje se mogućnost podnošenja žalbe elektroničkim putem i ujedno propisuje da će se daljnja razrada odredbe provesti Pravilnikom.

Uz članak 41.

Dorađena je odredba odnosno zakonski opis prekršaja za slučaj kada je utvrđen višak gotovine koji nije iskazan preko naplatnog uređaja, te da se utvrđeni višak gotovine može oduzeti kao imovinska korist.

Uz članak 42.

Propisan je novi prekršaj u slučaju da pružatelj usluga pristupa internetu ne blokira pristup sadržaju prema nalogu o zabrani rada koji izdaje nadležno tijelo putem nadležne regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

Također, dorađen je opis prekršaja za slučaj kada se netočno vode evidencije ili je za iskazane isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja utvrđen manjak gotovine.

Uz članak 43.

Brisan je stavak 4. kako bi se spriječila potencijalna šteta za državni proračun radi pasivnog držanja sudova. Naime, sudski postupci koji se vode radi naplate kao što su postupak ovrhe na nekretnini, pobijanja dužnikovih radnji, stečajni postupak i sl. su iznimno dugotrajni i izvjesno je da će se primjenom ovakve regulative (brisanjem odredbe o zastoju zastare u sudskom postupku) stvoriti uvjeti za zastaru. Posljedično, Republika Hrvatska se neće namiriti, a istovremeno će morati platiti nastale sudske troškove. Mišljenja smo kako je svrha instituta zastare sankcioniranje vjerovnika radi pasivnog držanja te se ovakvom odredbom dodatno sankcionira Republika Hrvatska i radi neažurnog rada sudova. Porezni obveznici protiv kojih se vode dugotrajni postupci već imaju pravo na naknadu štete radi ne donošenja

presude u razumnom roku. Porezna uprava kao tijelo državne uprave nema takvo pravo i smatramo nepravednim dodatno je sankcionirati.

Uz članak 44.

Propisuje se da će se donijeti odgovarajuće odredbe pravilnika u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Zakona.

Uz članak 45.

Propisan je način objave i dan stupanja na snagu Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO
DOPUNJUJU**

Oblici javnih davanja

Članak 2.

- (1) Javna davanja u smislu ovoga Zakona jesu porezi i druga javna davanja.
- (2) Porezi su novčana davanja i prihod su proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka. Porezi se ne smatraju povremenim davanjima.
- (3) Drugim javnim davanjima smatraju se trošarine, carine, pristojbe, doprinosi, naknade za koncesije, novčane kazne za porezne prekršaje i sva davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela.
- (4) Carina je novčano davanje koje se plaća pri uvozu i izvozu.
- (5) Pristojbe su novčana davanja koja se plaćaju za određenu činidbu ili za korištenje određenoga javnog dobra.
- (6) Doprinosi su novčana davanja koja se plaćaju za korištenje određenih usluga ili ostvarivanja prava.
- (7) Naknada za koncesiju jest javno davanje sukladno zakonu kojim se uređuju koncesije.
- (8) Odredbe ovoga Zakona propisane za poreze na odgovarajući način primjenjuju se i na druga javna davanja (u daljnjem tekstu: porezi) propisana ovim Zakonom, ako ovim Zakonom ili posebnim propisima nije uređeno drugačije.

Obveza čuvanja porezne tajne

Članak 8.

- (1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:
 1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost
 2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s namjerom umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijave poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.
- (3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.
- (4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.
- (5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:
 1. ako se poreznom jamcu omogući uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku

2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva
3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog ili sudskog postupka
4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose
5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga
6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti
7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika
8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj
9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i
10. ako se podaci daju sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim mrežnim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, trošarina, posebnih poreza, poreza na promet nekretnina, iznosa na ime naknade za koncesiju te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 100.000,00 kuna za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost
2. veći od iznosa 300.000,00 kuna za pravne osobe i
3. veći od iznosa 15.000,00 kuna za sve ostale porezne obveznike.

(8) Popis dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka objavit će se 31. listopada svake godine.

(9) Popis iz stavka 7. ovoga članka sadržava: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog

utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama ovršnog postupka.

(10) Iznimno od stavaka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga, ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira ili je potvrđen predstečajni sporazum, ili je sukladno Zakonu o stečaju potrošača sklopljen izvansudski sporazum, odnosno sudska nagodba na pripremnom ročištu.

(11) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava i Carinska uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim mrežnim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

Obvezujuća mišljenja

Članak 10.

(1) Porezno tijelo ovlašteno je na pisani zahtjev poreznog obveznika donijeti obvezujuće mišljenje o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika.

(2) Područja primjene obvezujućih mišljenja iz stavka 1. su:

1. utvrđivanje oporezivih isporuka u svrhu podjele pretporeza
2. primjenu poreznih propisa u slučajevima investicijskih projekata koji se realiziraju u Republici Hrvatskoj, čija vrijednost prelazi 20.000.000,00 kuna
3. utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit pri spajanju, podjeli, djelomičnoj podjeli, prijenosu imovine i zamjeni dionica i udjela, osim poreznih postupaka utvrđenih člancima 20.a do 20.r Zakona o porezu na dobit
4. primjena ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kod obveza poreza na dohodak i poreza na dobit
5. porezni tretmani poslovnih aktivnosti koje zbog svojih osobitosti nisu usporedive niti uobičajene s poslovnim aktivnostima koje se obavljaju na području Republike Hrvatske.

(3) Troškove izdavanja obvezujućih mišljenja u cijelosti snosi porezni obveznik.

(4) Ministar financija pravilnikom će propisati način primjene, rokove i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.

Gospodarski pristup

Članak 11.

- (1) Porezne činjenice utvrđuju se prema njihovoj gospodarskoj biti.
- (2) Ako je prihod, dohodak, dobit ili druga procjenjiva korist ostvarena bez pravne osnove, porezno tijelo utvrdit će poreznu obvezu u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.
- (3) Ako je u kaznenom ili prekršajnom postupku pravomoćnom odlukom izrečena zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom, porezni akt kojim je utvrđena porezna obveza poništiti će se na zahtjev poreznog obveznika.

Opunomoćenik, stručni pomagač i porezni savjetnik

Članak 17.

- (1) Porezni obveznik može imati opunomoćenika, stručnog pomagača i poreznog savjetnika.
- (2) Opunomoćenik je osoba koja zastupa poreznog obveznika u okviru dobivene punomoći i u njegovo ime može poduzimati radnje u poreznom postupku.
- (3) Stručni pomagač je osoba koja nastupa uz nazočnost poreznog obveznika i pomaže mu savjetima. Izjava stručnog pomagača smatra se izjavom poreznog obveznika samo ako porezni obveznik danoj izjavi odmah ne proturječi. Stručni pomagač nije ovlašten u ime poreznog obveznika poduzimati radnje u poreznom postupku kao njegov zastupnik.
- (4) Porezni savjetnik je osoba koja obavlja poslove savjetovanja poreznog obveznika u poreznom postupku pred poreznim tijelima. Ako nastupa i kao opunomoćenik poreznog obveznika, mora imati punomoć za obavljanje tih poslova. Obavljanje djelatnosti poreznog savjetnika uređuje se posebnim zakonom.

Prebivalište i uobičajeno boravište

Članak 43.

- (1) U smislu ovoga Zakona smatra se da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obavezan.
- (2) Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu prebivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti.

(3) Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu.

(4) Uobičajeno boravište u smislu ovoga Zakona ima porezni obveznik u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem u smislu ovoga Zakona smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka koji ne traju dulje od jedne godine.

Odjeljak 5.

PODUZETNIK I GOSPODARSKA DJELATNOST

Članak 44.

(1) Poduzetnik u smislu ovoga Zakona jest svaka fizička ili pravna osoba, udružene osobe ili imovinska masa bez pravne osobnosti koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.

(2) Gospodarskom djelatnošću u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se razmjena dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.

Stalna poslovna jedinica

Članak 45.

(1) U smislu ovoga Zakona stalnom poslovnom jedinicom smatra se stalno mjesto poslovanja preko kojega se poslovanje društva obavlja u cijelosti ili djelomično.

(2) Stalnom poslovnom jedinicom smatraju se posebno:

1. mjesto stvarne uprave

2. podružnica

3. ured

4. tvornica

5. radionica

6. rudnik, naftni ili plinski izvor, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava.

(3) Gradilište ili građevinski ili montažni projekt čini stalnu poslovnu jedinicu samo ako traje dulje od šest mjeseci.

(4) Stalnom poslovnom jedinicom ne smatra se:

1. korištenje objekata isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koji pripadaju društvu
2. održavanje zaliha dobara ili robe koje pripadaju društvu isključivo radi uskladištenja, izlaganja ili isporuke
3. održavanje zaliha dobara ili robe koje pripadaju društvu isključivo radi prerade koje obavlja drugo društvo
4. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi kupnje dobara ili robe ili radi prikupljanja podataka za društvo
5. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi obavljanja bilo koje druge djelatnosti pripremnog ili pomoćnog značenja za društvo
6. održavanje stalnog mjesta poslovanja radi kombinacije djelatnosti spomenutih u točkama od 1. do 5. ovoga stavka, pod uvjetom da cjelokupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja, koja je posljedica te kombinacije, ima pripremno ili pomoćno značenje.

(5) Smatra se da postoji stalna poslovna jedinica kad osoba koja nije zastupnik sa samostalnim statusom, djeluje u ime društva te ima ovlasti da zaključuje ugovore u ime toga društva, što uobičajeno čini, osim ako su njezine djelatnosti ograničene na djelatnosti navedene u stavku 4. ovoga članka, koje ako bi se obavljale putem stalnog mjesta poslovanja, ne bi to stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom.

(6) Ne smatra se da društvo ima stalnu poslovnu jedinicu samo zato što svoje poslovanje obavlja putem posrednika, generalnog komisionara ili drugoga zastupnika sa samostalnim statusom, ako te osobe rade u okviru svoje redovite poslovne djelatnosti.

Povezane osobe

Članak 49.

(1) Povezane osobe, u smislu ovoga Zakona, su osobe kod kojih je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

1. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima

2. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge

3. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba između kojih ne postoji odnos kontrole iz točke 1. ovoga stavka ili značajan utjecaj iz točke 2. ovoga stavka, ali koje predstavljaju jedan rizik za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa jer su međusobno povezane tako da postoji velika vjerojatnost da uslijed pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe može doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, jer se između njih provodi ili postoji mogućnost prijenosa gubitaka, dobiti ili sposobnosti za plaćanje.

(2) Smatra se da postoji odnos povezanih osoba iz ovoga članka i između poreznog dužnika i: njegovog bračnog druga, njegovog krvnog srodnika u ravnoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, po tazbini do istog stupnja bez obzira da li je brak prestao ili nije, posvojitelja, posvojenika, skrbnika, osobe pod skrbništvom, staratelja, osobe pod starateljstvom, te osobe koja s njime živi u zajedničkom kućanstvu.

Obračun dobiti stalne poslovne jedinice

Članak 50.

Ako se utvrđuje dobit stalne poslovne jedinice, stalnoj poslovnoj jedinici pripisuje se ona dobit koju bi mogla ostvariti da je pod jednakim ili sličnim uvjetima obavljala svoju djelatnost kao samostalni poduzetnik.

Oblik i sadržaj poreznog akta

Članak 58.

(1) Porezni akt donosi se u pisanom ili u usmenom obliku.

(2) Usmeni porezni akt može donijeti ovlaštena osoba poreznog tijela i narediti njegovo izvršenje bez odgode u slučaju kada je ugrožena naplata poreza.

(3) Usmeni porezni akt mora se izdati u pisanom obliku najkasnije u roku od tri dana od dana njegova donošenja.

(4) Svaki porezni akt iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime odnosno naziv sudionika kome se upućuje
3. pravni i činjenični temelj i
4. potpis ovlaštene osobe.

(5) Porezni akt kojim se nalaže neko činjenje ili trpljenje mora sadržavati i upozorenje na posljedice nepostupanja.

(6) Obvezni sadržaj poreznog rješenja utvrđuje se ovim Zakonom, a primjenjuje se i na zaključak.

Dostava poreznog akta

Članak 59.

(1) Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave osobnom dostavom sudionicima poreznog postupka. Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku.

(2) Mjestom dostave iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika
2. sjedište sudionika koji je pravna osoba
3. radno mjesto sudionika.

(3) Osobnom dostavom iz ovoga članka smatra se dostava koja je izvršena osobno osobi kojoj je porezni akt namijenjen. Dostavom poreznog akta opunomoćeniku smatra se da je dostava izvršena samom sudioniku.

(4) Ako se sudionik prema kojem se treba izvršiti osobna dostava ne zatekne na mjestu dostave određenom stavkom 2. ovoga članka, dostavljač će ostaviti potpisanu pisanu obavijest o vremenu pokušane osobne dostave i o vremenu sljedeće osobne dostave, koja se ne može izvršiti prije isteka roka od 24 sata od prvog pokušaja.

(5) Porezni akt se vraća poreznom tijelu:

1. ako nakon drugog pokušaja dostava ne bude izvršena ili
2. ako sudionik odbije primiti porezni akt.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka na mjestu dostave ostavlja se potpisana pisana obavijest sudioniku u kojoj se naznačuje datum i vrijeme pokušane dostave, mjesto gdje se porezni akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja poreznog akta. Smatra se da je osobna dostava izvršena u roku od petnaest dana od dana kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave osim ako sudionik dokaže da iz opravdanih razloga nije mogao primiti porezni akt.

(7) Ako se ne radi o poreznom aktu iz stavka 1. ovoga članka te se dostava ne može izvršiti osobno sudioniku, tada se dostava obavlja predajom poreznog akta članu obitelji sudionika ili osobi koja je zaposlena na istom radnom mjestu kao i sudionik.

(8) Porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa mogu se dostavljati elektroničkim putem na zahtjev ili uz izričiti pristanak stranke.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, osobna dostava poduzetnicima može se obavljati elektroničkim putem i bez zahtjeva ili izričitog pristanka stranke.

(10) Dostava poreznog akta elektroničkim putem se obavlja u elektronički pretinac koji je porezno tijelo odredilo za takvu namjenu.

(11) Istodobno s uručanjem poreznog akta prema prethodnom stavku sudioniku se na

elektroničku adresu koju je prijavio poreznom tijelu šalje i informativna poruka u kojoj ga se obavještava da je porezni akt u njegovom elektroničkom pretincu te ga je sudionik dužan preuzeti u roku od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u njegov elektronički pretinac. U poruci se sudionika izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 12. ovoga članka.

(12) Smatrat će se da je dostava obavljena danom zapisa na poslužitelju kada je sudionik preuzeo porezni akt. Ako se porezni akt ne preuzme u roku od sedam dana, smatrat će se da je dostava obavljena istekom roka od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u elektronički pretinac.

(13) Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbama stavaka 8. – 12. ovoga članka.

Knjigovodstvene isprave i evidencije

Članak 66.

(1) Knjiženja i druga evidentiranja treba obavljati potpuno, točno, pravodobno i uredno. Primitke i izdatke blagajne (gotovinski promet) treba bilježiti slijedom njihova nastanka svakodnevno.

(2) Bilježenje podataka u poslovne knjige mora se temeljiti na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama.

(3) Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

(4) Knjiženja i druga evidentiranja ne smiju se mijenjati na način da se prvotni sadržaj više ne može utvrditi. Ne smiju se obaviti ni izmjene takvog značaja da je neizvjesno jesu li provedene odmah ili naknadno.

(5) Evidencije o dnevnom gotovinskom prometu moraju se voditi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju i u svakom trenutku moraju biti dostupne poreznom tijelu u postupku poreznog nadzora.

(6) Smatra se da se poslovne knjige, osim evidencija o dnevnom gotovinskom prometu, vode pravodobno ako se njima osiguravaju podaci bitni za pravodobno utvrđivanje i prijavljivanje (izvješćivanje) te plaćanje poreznih obveza.

(7) Poslovne knjige i druge evidencije moraju se voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo.

(8) Poslovne knjige i druge evidencije mogu se voditi i u elektroničkom obliku ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju temeljnim načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje. Pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku mora se osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka mogu učiniti čitljivima.

Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.

(9) Poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom moraju se voditi i čuvati na način da su dostupne poreznim tijelima i to:

1. u poslovnim prostorijama ili ako nema poslovnih prostorija, u stanu poreznog obveznika ili
2. kod opunomoćenika ili
3. kod osobe koja za poreznog obveznika vodi poslovne knjige.

(10) Ako za stalne poslovne jedinice u inozemstvu, prema inozemnim propisima, postoji obveza vođenja knjigovodstva koju porezni obveznik ispunjava, poslovne se knjige i druge evidencije ne moraju voditi i čuvati u tuzemstvu. U tom se slučaju stanja i poslovni rezultati iz knjigovodstva u inozemstvu moraju preuzeti u knjigovodstvo tuzemnoga poreznog obveznika ako su bitni za oporezivanje, uz naznaku i obrazloženje određenih prilagodbi tuzemnim poreznim propisima.

(11) Ako porezni obveznik vodi knjige i druge evidencije koje nisu zakonom propisane kao obvezne, a koristi ih za utvrđivanje porezne obveze, dužan ih je voditi u skladu s odredbama ovoga članka.

(12) Ako se za knjiženja ili druga evidentiranja koristi jezik i pismo koji nisu u službenoj uporabi, porezno tijelo zatražit će ovjereni prijevod na hrvatski jezik i latinično pismo. Ako se koriste kratice, brojke, slova ili simboli, onda njihovo značenje mora biti jednoznačno utvrđeno.

(13) Na početku poslovanja porezni obveznik mora popisati svu imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Takav se popis mora sastaviti i krajem svake poslovne godine kao godišnji popis.

(14) Osim godišnjeg popisa, porezni obveznik mora popisati imovinu i obveze i u drugim slučajevima, a posebno po nalogu poreznog tijela u postupku poreznog nadzora, pri promjenama cijena dobara ili poreznih stopa ako je to bitno za oporezivanje isporuka tih dobara, kod statusnih promjena i kod otvaranja postupka stečaja ili postupka likvidacije ili prestanka obavljanja djelatnosti.

(15) Kod promjene cijena dobara iz stavka 14. ovog članka nije nužan popis imovine, ako se u knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalihi.

(16) Popisne liste smatraju se knjigovodstvenim ispravama.

(17) Evidencije i isprave o dnevnom gotovinskom prometu, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave te druge evidencije čuvaju se deset godina od početka tijeka zastare, ako posebnim propisom nisu propisani dulji rokovi.

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje

Članak 68.

(1) Porezni obveznik dužan je prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, a osobito osnutak, premještaj i prestanak trgovačkog društva, radionice ili stalne poslovne jedinice ili početak obavljanja gospodarske djelatnosti, odnosno promjenu

prebivališta ili uobičajenog boravišta, i druge činjenice čije je prijavljivanje propisano posebnim zakonom.

(2) Porezni obveznik koji je izravno ili neizravno stekao više od 50 % udjela u tuzemnom ili inozemnom trgovačkom društvu, ili je u sustavu povezanih društava određenih člankom 49. stavkom 2. ovoga Zakona, dužan je to prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu.

(3) Trgovačko društvo nad kojim druga osoba ima većinska članska prava dužno je tu činjenicu prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu.

(4) Ako posebnim propisom nije uređeno drugačije, prijave iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka treba podnijeti u roku od trideset dana od dana nastanka činjenice za koju postoji obveza prijavljivanja.

(5) Obrasce za prijave prema stavku 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar financija.

Oblik i sadržaj porezne prijave

Članak 74.

(1) Porezna prijava podnosi se na obrascu. Oblik i sadržaj obrasca porezne prijave utvrđuje se posebnim zakonom ili pravilnikom donesenim na temelju zakona. Ako je propisano, porezni obveznik u poreznoj prijavi porez obračunava sam (obračunska prijava).

(2) Podaci u poreznoj prijavi moraju biti točni i istiniti.

(3) Poreznoj prijavi mora se priložiti dokumentacija u skladu s poreznim propisima.

(4) Tko raspolaže dokumentacijom iz stavka 3. ovoga članka, dužan ju je izdati poreznom obvezniku na njegov zahtjev.

(5) Obrazac za poreznu prijavu može sadržavati i pitanja potrebna za nadopunu osnova za oporezivanje i za statističke svrhe.

(6) Porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba Zakona o računovodstvu i svi obveznici poreza na dodanu vrijednost dužni su porezne prijave ili druge podatke potrebne za oporezivanje podnositi Poreznoj upravi elektroničkim putem.

(7) U elektroničkom obliku porezne prijave, koju porezni obveznici podnose elektroničkim putem, obvezno se navode podaci propisani zakonom i posebnim propisom za poreznu prijavu kada se podnosi na propisanom obrascu u papirnatom obliku. Ako se porezna prijava podnosi elektroničkim putem, na istovjetan način podnose se prilozi koji se obvezno prilažu uz poreznu prijavu i koji moraju biti istovjetni izvornim ispravama ili dokumentima. Porezne prijave dostavljene elektroničkim putem s naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim.

(8) Ministarstvo financija – Porezna uprava objavljuje na svojim web-stranicama tehničke preduvjete za potrebe elektroničke komunikacije s Poreznom upravom, a porezni obveznici moraju osigurati ispunjenje objavljenih tehničkih preduvjeta potrebnih radi podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem. Ministarstvo financija – Porezna

uprava osigurat će potrebnu programsku podršku (aplikativni softver) radi zaprimanja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem u Poreznoj upravi.

(9) Porezni obveznici kod podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem moraju koristiti kvalificirane certifikate koje je izdala ovlaštena pravna osoba registrirana za izdavanje certifikata i elektroničke sustave uspostavljene isključivo u svrhu prijenosa podataka. Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik mora omogućiti pristup i preuzimanje dokumenata u elektroničkom obliku koji su pohranjeni na njegovom računalnom sustavu.

(10) Ministar financija propisat će pravilnikom način podnošenja elektroničkim putem porezne prijave ili drugih podataka potrebnih za oporezivanje.

Davanje obavijesti

Članak 79.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje, primjenu međunarodnih ugovora ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira, te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, primjenu međunarodnih ugovora, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.

(4) Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti iz stavaka 1. i 3. ovoga članka i o tome sastaviti zabilješku, a porezni obveznik i druge osobe su dužne pružiti traženu obavijest.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje poreznog tijela, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

(9) Porezni obveznici upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost, koji imaju u svojim poslovnim knjigama evidentirana dospjela, a nenaplaćena potraživanja, koja su dospjela sukladno rokovima ispunjenja novčanih obveza propisanim posebnih propisom, dužni su sastaviti statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim potraživanjima u slijedećim rokovima

1. do 20. svibnja tekuće godine za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 31. ožujka tekuće godine, a koji nisu naplaćeni do 30. travnja tekuće godine,

2. do 20. kolovoza tekuće godine za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 30. lipnja tekuće godine, a koji nisu naplaćeni do 31. srpnja tekuće godine,

3. do 20. studenoga tekuće godine za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 30. rujna tekuće godine, a koji nisu naplaćeni do 31. listopada tekuće godine,

4. do 20. veljače tekuće godine za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 31. prosinca prošle godine, a koji nisu naplaćeni do 31. siječnja tekuće godine.

(10) Ministar financija pravilnikom će propisati način podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Porezno rješenje

Članak 95.

(1) Porezno tijelo na temelju činjenica utvrđenih u poreznom postupku donosi porezno rješenje.

(2) Porezno tijelo donijet će rješenje o utvrđivanju visine porezne obveze i kada se porezni obveznik u cijelosti ili djelomično oslobađa od plaćanja poreza.

(3) Iznimno, porezno rješenje se ne mora donijeti u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Oblik i sadržaj poreznog rješenja

Članak 98.

(1) Porezno rješenje donosi se u pisanom obliku i mora se označiti kao porezno rješenje.

(2) Porezno rješenje mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum rješenja
2. uvod, izreku i obrazloženje
3. uputu o pravnom lijeku
4. potpis ovlaštene osobe i otisak pečata.

(3) Uvod poreznog rješenja osobito sadržava naziv poreznog tijela, propis o nadležnosti, kratku oznaku predmeta i datum donošenja poreznog rješenja.

(4) Izreka poreznog rješenja sadržava ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika, vrstu poreza, poreznu osnovicu, poreznu stopu i iznos utvrđenog poreza, razdoblje oporezivanja, nalog za uplatu poreza, rokove i uvjete plaćanja. U izreci poreznog rješenja obvezno se navodi da žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako to proizlazi iz odredaba ovoga Zakona ili posebnog propisa.

(5) U obrazloženju rješenja se osobito navodi:

1. utvrđeno činjenično stanje
2. jasan i precizan sažetak dokaznog postupka
3. razloge zbog kojih nije uvažen zahtjev stranke
4. porezne propise i razloge koji upućuju na odluku danu u izreci rješenja
5. porezni propis koji određuje da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) U obrazloženju poreznog rješenja koje se donosi bez provođenja ispitnog postupka na temelju članka 87. ovoga Zakona navode se pravni propisi na temelju kojih je porezno rješenje doneseno.

(7) Uputa o pravnom lijeku sadržava naziv tijela kojem se žalba podnosi, porezno tijelo kojem se žalba predaje, rok u kojem se može podnijeti žalba, mogućnost izjavljivanja žalbe usmeno u zapisnik te visinu upravne pristojbe ako je propisana.

Upravni ugovor

Članak 101.

(1) Porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor.

(2) Upravni ugovor s poreznim obveznikom sklapa čelnik poreznog tijela.

(3) Upravni ugovor može se odnositi na namirenje poreznog duga u cijelosti ili djelomično.

(4) Upravni ugovor sklapa se u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca.

(5) Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu trećih osoba niti smije biti protivan izreci rješenja kojim je utvrđena porezna obveza.

(6) Sklopljeni upravni ugovor ima učinak izvršnog rješenja donesenog u poreznom postupku.

(7) Sklapanjem upravnog ugovora ovrha će se obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom.

(8) Upravni ugovor ne može se sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokiran od strane drugih vjerovnika i/ili protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu.

(9) Upravni ugovor ne može se sklopiti za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom.

(10) Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo razmatranjem prijedloga i dostavljene dokumentacije ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.

(11) Upravni ugovor koji ima pravni učinak na prava trećih osoba pravno je valjan samo uz pisani pristanak tih osoba.

(12) Za vrijeme trajanja upravnog ugovora zastara ne teče.

(13) Porezno tijelo jednostrano će raskinuti upravni ugovor zbog nepoštivanja utvrđenih rokova plaćanja i načina namirenja poreznog duga.

(14) Upravni ugovor raskida se rješenjem protiv kojega se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općeg poreznog zakona i zakona kojim se uređuje stečajni postupak.

Članak 109.

(1) U vrijeme zastare uračunava se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika poreznog obveznika.

(2) Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti prvostupanijska porezna tijela do donošenja i dostave poreznog rješenja.

(3) Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti i drugostupanijska tijela do donošenja i dostave rješenja o žalbi.

(4) Ako tijela iz stavaka 2. i 3. utvrde da je nastupila zastara prava na utvrđivanje trebaju rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.

(5) Ako u upravnom sporu sud poništi porezno rješenje i vrati na ponovno odlučivanje, a u međuvremenu je nastupila zastara prava na utvrđivanje, nadležna porezna tijela će rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.

(6) Na zastaru prava na naplatu po službenoj dužnosti dužno je paziti prvostupanijsko tijelo do donošenja rješenja i dostave rješenja.

(7) Drugostupanijska tijela dužna su po službenoj dužnosti paziti je li u trenutku donošenja prvostupanijskog rješenja nastupila zastara prava na naplatu.

(8) Rješenje o utvrđivanju ili naplati porezne obveze, kamata i troškova ovrhe doneseno nakon nastupa zastare je nezakonito.

(9) Porezni dug za koji je utvrđena zastara prava na utvrđivanje ili naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe otpisuje se iz poreznih evidencija.

(10) Iznimno od stavka 4. kad protekne vrijeme zastare, porezno tijelo čija je tražbina osigurana zalogom ili hipotekom može se namiriti samo iz opterećene stvari ako je drži u neposrednom posjedu ili ako je njegovo pravo upisano u javnoj knjizi. Zastarjela tražbina po osnovi kamata ne može se namiriti ni iz opterećene stvari.

(11) Na zastaru prekršajnog progona, izvršenja prekršajnopравnih sankcija, izvršenja oduzimanja imovinske koristi, oduzimanja predmeta i troškova prekršajnog postupka

primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona (Narodne novine br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15).

Obveze banaka

Članak 114.

(1) Banke su dužne Ministarstvu financija dostavljati podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka banke su dužne dostavljati putem raspoloživih informacijskih tehnologija mjesečno ili tromjesečno, kumulativno za razdoblje od 1. siječnja do posljednjeg dana izvještajnog razdoblja.

(3) Na poseban zahtjev Ministarstva financija banke su dužne za pojedine osobe podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti i u drugim rokovima osim onih propisanih stavkom 2. ovoga članka te podatke o prometima svih ostalih računa.

(4) Troškovi davanja podataka poreznom tijelu ne zaračunavaju se.

Pojam poreznog nadzora

Članak 115.

(1) Porezni nadzor u smislu ovoga Zakona je dio porezno-pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba.

(2) Porezna tijela provode porezni nadzor sukladno zakonu kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.

Načelo odabira poreznih obveznika za porezni nadzor

Članak 119.

(1) Porezno tijelo odlučuje kod kojeg će poreznog obveznika provoditi porezni nadzor, vodeći računa o poreznoj snazi poreznog obveznika i objektivnim kriterijima na temelju procjene rizika, pri čemu prioritet imaju veliki poduzetnici iz Zakona o računovodstvu i porezni obveznici iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Porezni obveznik ne može utjecati na odluku poreznog tijela o odabiru poreznih obveznika kod kojih će se provoditi porezni nadzor.

Obavijest o poreznom nadzoru

Članak 120.

(1) Obavijest o poreznom nadzoru mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije osam dana prije početka poreznog nadzora. Obavijest o poreznom nadzoru dostavlja se poreznom obvezniku ili osobi koja je imenovana od strane poreznog obveznika.

(2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora.

(3) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora se izdati u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje
3. pravni i činjenični temelj
4. predmet poreznog nadzora ili druge radnje koje će se provesti u poreznom nadzoru
5. razdoblje koje je predmet poreznog nadzora
6. datum početka poreznog nadzora
7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja ili odbijanja poreznog nadzora
8. potpis ovlaštene osobe.

Izricanje upravnih mjera

Članak 124.

(1) Porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku kada ne izdaje račune prema članku 62. stavcima 1. i 5. ovog Zakona, kada ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja prema članku 62. stavak 4. ovog Zakona, kada ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj prema članku 62. stavak 5. ovog Zakona, kada odbija sudjelovati u poreznom postupku prema članku 69. i članku 71. ovog Zakona, kada se ne odazove na poziv

poreznog tijela prema članku 78. ovog Zakona i kada ne dopusti obavljanje poreznog nadzora prema članku 117. stavak 1. ovog Zakona.

(2) Zabrana rada može trajati od 15 dana do šest mjeseci.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Zabrana iz stavka 2. ovoga članka izvršava se pečačenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost kao i pečačenjem opreme i sredstava koja mu služe za rad.

Zapisnik o poreznom nadzoru

Članak 126.

- (1) O poreznom nadzoru sastavlja se zapisnik.
- (2) Zapisnik treba sadržavati:
 1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
 2. ime i prezime odnosno naziv poreznog obveznika
 3. pravni i činjenični temelj
 4. mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora
 5. imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele
 6. vrste poreza i razdoblje obuhvaćeno nadzorom
 7. opis radnja, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.

Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.

- (3) Na zapisnik o poreznom nadzoru porezni obveznik ima pravo podnijeti prigovor u roku koji ne može biti kraći od pet dana, a niti dulji od dvadeset dana, računajući od dana primitka zapisnika.
- (4) Porezno tijelo dužno je razmotriti prigovor na zapisnik, te ako prigovor ne usvoji, razloge neusvajanja treba navesti u obrazloženju poreznog rješenja.
- (5) Ako su prigovorom iznesene nove činjenice i materijalni dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, porezno tijelo će o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik. Na dopunski zapisnik ne može se podnijeti prigovor.
- (6) Na temelju činjenica navedenih u zapisniku i u dopunskom zapisniku o poreznom nadzoru donosi se porezno rješenje.
- (7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od šezdeset dana od dana isteka roka za prigovor na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika poreznom nadzoru.
- (8) Ako ovlaštene osobe tijekom poreznog nadzora utvrde činjenice značajne za oporezivanje drugih osoba, tada će o tome obavijestiti nadležno porezno tijelo.

Prijeboj

Članak 129.

- (1) Na prijeboj međusobnih poreznih dugova iz porezno-dužničkog odnosa primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.
- (2) Porezni obveznik može prebijati porezne dugove iz porezno-dužničkog odnosa samo s nespornim ili pravomoćno utvrđenim poreznim obvezama.

(3) Poreznom dužniku koji ima dospjelu tražbinu prema državnom proračunu, a istodobno ima evidentirane obveze na ime poreznog duga, iznos tražbine do iznosa duga obustavit će se radi prijeba s poreznim dugom.

(4) U slučaju otvaranja stečajnoga postupka nad poreznim dužnikom, porezno tijelo može prije prijave tražbine u stečajni postupak, putem jednostrane izjave, izvršiti prijeb s nespornom tražbinom poreznog tijela, dospjelom do dana otvaranja stečajnog postupka, pod uvjetima predviđenim Stečajnim zakonom (Narodne novine, broj 75/15) i Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15).

Prodaja ili otpis poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa

Članak 132.

(1) Osim u slučajevima utvrđenima ovim Zakonom, Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog ministra financija donijeti odluku o prodaji ili otpisu poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa.

(2) Pravima poreznog tijela iz porezno – dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama Zakona o stečaju potrošača (Narodne novine, broj 100/15) te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika prelazi iznos od 10.000.000,00 kuna, ovlašten je raspolagati ministar financija.

(3) Pravima poreznog tijela iz porezno – dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama Zakona o stečaju potrošača te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika ne prelazi iznos od 10.000.000,00 kuna, ovlašten je raspolagati čelnik poreznog tijela, odnosno nadležno tijelo određeno zakonom i drugim propisima utemeljenim zakonom.

(4) U iznimnim slučajevima, kada je to od interesa za Republiku Hrvatsku, o čemu prethodno mišljenje daje tijelo nadležno za upravljanje državnom imovinom, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra financija, može donijeti odluku o potpunom ili djelomičnom namirenju poreznog duga ustupanjem nekretnina.

Ovršna i vjerodostojna isprava

Članak 140.

(1) Ovrha se provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave.

(2) Ovršne isprave iz stavka 1. ovoga članka jesu:

1. rješenje o utvrđivanju poreza

2. obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina

vrsta poreza

3. jedinstvena ovršna isprava koja se koristi pri naplati stranih tražbina
4. druga isprava koja je posebnim zakonom određena kao ovršna isprava
5. upravni ugovor i porezna nagodba.

(3) Vjerodostojna isprava u smislu stavka 1. ovoga članka jest knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela.

Provedba ovrhe

Članak 146.

(1) Ovrhu provodi porezno tijelo:

1. ako je porezni dug poreznog obveznika dospio
2. ako je porezno tijelo poduzelo sve mjere da se porezni dug naplati iz sredstava osiguranja naplate poreznog duga.

(2) Iznimno od stavka 1., Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi postupak ovrhe na računima ovršenika ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 200,00 kuna, koliko iznosi najmanji trošak ovršnog postupka, sukladno članku 170. stavku 3. ovoga Zakona.

(3) U skladu s načelima ovrhe, Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi ovrhu pljenidbom na pokretninama, odnosno podnositi prijedlog za ovrhu na nekretninama ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 1.000,00 kuna.

Obustava ovrhe

Članak 147.

(1) Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovršenika:

1. ako je ovršna isprava nakon pravomoćno dovršenog postupka preinačena, ukinuta ili poništena
2. ako prestanu prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa
3. ako nema osnove za nastavak postupka zbog razloga iz članka 156. ovoga Zakona
4. ako porezno tijelo sukladno Zakonu o stečaju potrošača sklopi izvansudski sporazum, sudsku nagodbu na pripremnom ročištu, odnosno ako se otvori postupak stečaja potrošača
5. ako se otvori stečajni postupak
6. ako se odgodi izvršenje rješenja.

(2) Ovrha će se obustaviti na prijedlog nadležnog tijela države članice Europske unije koja je zatražila pomoć pri naplati tražbina sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

Otpis dospjelog poreznog duga

Članak 148.

(1) Tražbina s osnove poreza koja se ne može naplatiti ni u postupku ovrhe, otpisuje se kao nenaplativa:

1. ako je ovršenik umro, a nije ostavio pokretnina ni nekretnina iz kojih se može naplatiti dug po osnovi poreza

2. ako postoji pravomoćno rješenje o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili ako je ista informacija razmijenjena između sudskog registra i poreznog tijela elektroničkim putem

3. ako postoji pravomoćno rješenje o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi odnosno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnog sporazuma kojim je utvrđeno da se dug otpisuje

4. ako postoji pravomoćno rješenje o brisanju iz sudskog registra

5. ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane odredbama Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 75/15)

6. ako postoji sklopljeni izvansudski sporazum, sudska nagodba na pripremnom ročištu odnosno po pravomoćnom rješenju suda o oslobođenju od preostalih obveza u postupku stečaja potrošača kojim je utvrđeno da se dug otpisuje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tražbina se neće otpisati ako za nju postoji porezno jamstvo ili je naplata tražbine osigurana založnim ili kakvim drugim sličnim pravom.

(3) Ako protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi iz stavka 1. točaka 2. i 4. ovoga članka bude podnesen zahtjev za plaćanje s osnove poreznog jamstva prema ovom Zakonu te s osnove pogodovanja vjerovniku, tražbina poreznog tijela od ovršenika će se ponovno evidentirati.

(4) Ako bi izvršenje naplate poreznog duga dovelo u pitanje osnovne životne potrebe dužnika odnosno ovršenika i članova njegova kućanstva, porez se može iznimno, na njegov zahtjev, otpisati u cijelosti ili djelomice.

(5) O otpisu dospjelog poreznog duga iz stavka 4. ovoga članka, na osnovi pisanog i obrazloženog zahtjeva dužnika odnosno ovršenika koji se podnosi poreznom tijelu nadležnom prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu dužnika odnosno ovršenika, rješenjem odlučuje čelnik poreznog tijela.

(6) Porezna uprava i Carinska uprava provest će godišnji sistemski otpis duga za koji je s 1. siječnjom tekuće godine nastupila zastara prava na naplatu.

Primjena drugih zakona

Članak 151.

Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na ovrhu se primjenjuje Ovršni zakon (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 91/10 i 112/12).

Pljenidba novčanih sredstava ovršenika na računima

Članak 153.

(1) Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 91/10 i 112/12). Financijska agencija po primitku rješenja o ovrsi i naloga za provedbu ovrhe iz stavka 2. ovog članka, sukladno ovom Zakonu, odmah izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja naznačen u osnovi za plaćanje.

(2) Iznimno od odredaba ovog Zakona, u postupcima u kojima je vrijednost porezne obveze utvrđena rješenjem do 5.000,00 kuna, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo može, nakon što rješenje postane izvršno, radi naplate iznosa iz rješenja i pripadajućih zakonskih zateznih kamata i troškova podnijeti Financijskoj agenciji nalog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima po računima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu. Nalog za provedbu ovrhe smatra se osnovom za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima i dostavlja se Financijskoj agenciji s učinkom pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Nepljenjive tražbine

Članak 155.

U postupku ovrhe ne mogu se plijeniti ovršenikove tražbine za koje su Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) propisana izuzeća i ograničenja od ovrhe.

Obavljanje javne prodaje

Članak 164.

(1) U javnoj prodaji kao kupci ne mogu sudjelovati ovršenik i službene osobe koje su zaposlene u poreznim tijelima.

(2) Porezno tijelo može uvjetovati sudjelovanje na javnoj prodaji polaganjem jamčevine u iznosu do 20% procijenjene vrijednosti popisane imovine.

(3) Pokretnine se prodaju po najvišoj ponuđenoj cijeni, koja ne smije biti niža od dvije trećine njihove vrijednosti utvrđene procjenom.

(4) Ako se na prvoj javnoj prodaji ne prijave najmanje dva kupca ili ako kupci ne polože jamčevinu iz stavka 2. ovoga članka ili ako se ne postignu dvije trećine cijene iz stavka 3. ovoga članka, može se u roku od najmanje pet dana odrediti druga javna prodaja.

(5) Na drugoj javnoj prodaji stvari se mogu prodati po cijeni koja ne može biti niža od polovine vrijednosti utvrđene procjenom. Ako se pokretnine ne prodaju niti na drugoj javnoj prodaji, porezno tijelo može odlučiti o načinu prodaje.

Učinak pljenidbe

Članak 167.

(1) Porezno tijelo pljenidbom stječe založno pravo na zaplijenjenoj imovini.

(2) Primjerak rješenja o ovrsi kojim se nalaže pljenidba dostavlja se tijelu nadležnom za vođenje upisnika propisanih odredbama Ovršnog zakona (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) odnosno drugoga posebnog zakona kojim se uređuje vođenje upisnika stvari ili prava radi provedbe zabilježbe ovrhe.

(3) Založno pravo po osnovi ranije pljenidbe ima prednost pred založnim pravom po osnovi kasnije pljenidbe.

Odjeljak 3. MJERE OSIGURANJA

Pljenidba radi osiguranja naplate

Članak 171.

(1) Ako porezno tijelo u tijeku postupka dokaže da postoji vjerojatnost da porezni obveznik ili porezni jamac onemogućiti naplatu još nedospjelog iznosa poreza mogu se poduzeti mjere za osiguranje naplate.

(2) Mjere osiguranja naplate sastoje se u zabrani raspolaganja novčanim sredstvima na računima poreznog obveznika, u popisu pokretnina, tražbina i drugih imovinskih prava, zabrani raspolaganja tražbinama poreznog obveznika, oduzimanjem pokretnina i predbilježbi založnog prava na nekretnini.

(3) Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. ovoga članka mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze čim je pokrenut postupak utvrđivanja ako porezno tijelo dokaže vjerojatnost da bi porezni obveznik mogao onemogućiti naplatu.

(4) Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. ovoga članka mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze ako poduzetnik ne vodi poslovne knjige ili ne dostavlja porezne prijave.

(5) Pljenidba radi osiguranja naplate može se odgoditi ili obustaviti ako porezni obveznik osigura plaćanje sredstvima osiguranja plaćanja iz članka 134. stavka 1. ovoga Zakona.

Obavijest o postupku utvrđivanja zlouporabe prava

Članak 176.

(1) Obavijest o postupku utvrđivanja zlouporabe prava mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije osam dana prije početka postupka.

(2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha postupka. U tom slučaju obavijest se predaje poreznom obvezniku neposredno prije početka postupka.

(3) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora se izdati u pisanom obliku, te mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje
3. pravni i činjenični temelj
4. predmet postupka ili druge radnje koje će se provesti u postupku
5. razdoblje koje je predmet postupka
6. datum početka postupka
7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja postupka ili odbijanja sudjelovanja i davanja obavijesti
8. potpis ovlaštene osobe.

Podnošenje žalbe

Članak 181.

(1) Žalba se podnosi nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu, a predaje neposredno ili poštom preporučeno, odnosno izjavljuje na zapisnik prvostupanjskom poreznom tijelu. Dovoljno je da je iz žalbe razvidno tko je žalitelj i koji se porezni akt pobija.

(2) Žalba podnesena u roku, a predana nenadležnom tijelu, ne može se odbaciti kao nepravodobna.

(3) U žalbi treba navesti porezni akt protiv kojega se podnosi žalba i žalbene razloge zbog kojih se zahtijeva poništenje, izmjena ili ukidanje toga poreznog akta, te dokaze kojima se žalba obrazlaže.

(4) Žalitelj mora žalbu potpisati.

Najteži porezni prekršaji

Članak 192.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne izdaje račune (članak 62. stavci 1. i 5.)
2. ako ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom (članak 62. stavak 4.)

3. ako ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj (članak 62. stavak 5.)

4. ako knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno ili točno ili pravodobno ili uredno (članak 66. stavak 1.)

5. ako poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuva u rokovima propisani zakonom (članak 66. stavak 17.)

6. ako ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća i drugih podataka koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, ili ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice ili ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno ako ne osigura podatke na propisani način, ili ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka (članak 67. stavci 1., 2. i 4.)

7. ako ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, ako ne dopusti pristup podacima u elektroničkom obliku, ako ne osigura čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa, ako ne osigura njihovo pravilno spremanje i čuvanje za propisano razdoblje, ako ne omogući pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama, ako ne pohrani i čuva podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu ili ako ne omogući kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka sa računala i druge opreme (članak 67. stavak 5.)

8. ako odbije sudjelovati u poreznom postupku (članak 69. i članak 71.)

9. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela (članak 78.)

10. ako ne predoči poslovne knjige, evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave na zahtjev poreznog tijela (članak 81. stavak 1.)

11. ako ne dostavi Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podatke o prometu kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga (članak 114. stavci 1. i 2.)

12. ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora (članak 117. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 40.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 8. i 9. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 700.000,00 kuna, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do

400.000,00 kuna, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 40.000,00 kuna a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 50.000,00 kuna.

Teži porezni prekršaji

Članak 193.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:

1. ako evidencije o dnevnom gotovinskom prometu ne vodi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju ili ne osigurava dostupnost evidencija poreznom tijelu (članak 66. stavak 5.)
2. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi u skladu s načinom oporezivanja (članak 66. stavak 7.)
3. ako pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke (članak 66. stavak 8.)
4. ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze u zakonskom roku (članak 68. stavak 4.)
5. ako ne podnese poreznu prijavu na poziv poreznog tijela (članak 73. stavak 2.)
6. ako ne podnese poreznu prijavu poreznom tijelu u propisanom roku (članak 73. stavak 4.)
7. ako uz poreznu prijavu ne priloži dokumentaciju sukladno poreznim propisima (članak 74. stavak 3.)
8. ako ne podnese elektroničkim putem poreznu prijavu ili druge podatke potrebne za oporezivanje (članak 74. stavak 6.)
9. ako ne omogući pristup i preuzimanje dokumenata koji su pohranjeni u elektroničkom obliku (članak 74. stavak 9.)
10. ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave ili ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke (članak 76. stavci 7. i 8.)
11. ako na zahtjev poreznog tijela ne dostavi podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja (članak 79. stavak 1.)
12. ako ne omogući obavljanje poreznog nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev (članak 121. stavak 4.)
13. ako ne sudjeluje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za njegovo oporezivanje na način da ne da obavijesti i ne predoči poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, ne imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime (članak 122. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom u iznosu od 8.000,00 do 400.000,00 kuna, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 300.000,00 kuna, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 40.000,00 kuna a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 197.

(1) Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona prema odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15 i 44/16), osim postupaka pokrenutih na temelju glave VIII. i IX., dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, postupci za utvrđivanje zastare započeti po zahtjevu poreznog obveznika prema odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15 i 44/16) u kojima je do 1. siječnja 2017. godine nastupila relativna zastara, dovršit će se prema odredbama toga Zakona. Postupci u kojima je do 1. siječnja 2017. godine nastupila apsolutna zastara prema odredbama Općeg poreznog zakona, dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Postupci pokrenuti prema odredbama glave VIII. i IX. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15 i 44/16) dovršit će se prema odredbama Zakona o administrativnoj suradnji u području poreza.

(4) Odredba članka 108. stavka 6. ovoga Zakona prestaje važiti s 31. prosinca 2018. godine.